

Интеграција Рома 2020

**Образац за годишње извештавање земаља учесника о примени
Акционог плана за спровођење стратегије за социјално укључивање
Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до
2019. године**

:: Образац за праћење и извештавање за 2019. годину::

Србија
Извештај за 2019. годину
Датум

Садржај

Институционална структура	1
Опште информације.....	1
Национална контакт тачка за Роме	1
Међуресорно радно тело	1
Мере по приоритетним областима	5
Образовање	5
Запошљавање.....	30
Здравље	47
Становање.....	52
Социјална заштита	68
Буџет.....	77
Буџет 2019.....	77
Процена утицаја	78
АНЕКС	82

Институционална структура

Опште информације	
Година извештавања	2018.
Држава	Република Србија
Стратешки документ	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 до 2025. године
Период	2016-2025
Линк за преузимање документа	https://strategijaromi.rs/dokumenti/
Акциони план	Акциони план за спровођење стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2017. до 2018. године
Период	2018-2019.година
Линк за преузимање документа	https://strategijaromi.rs/dokumenti/
Оперативни закључци	
Линк за преузимање	https://strategijaromi.rs/dokumenti/
Акциони план за Поглавље 23	Усвојен
Линк за преузимање документа	https://strategijaromi.rs/dokumenti/

Национална контакт тачка за Роме	
Име, презиме	др Ненад Иванишевић
Позиција	Посебни саветник потпредседнице Владе и министарке грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, и заменик председнице Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 до 2025. године
Сектор	
Институција	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Електронска адреса	nenad.ivanisevic@mgsi.gov.rs
Телефон	+381 11 362 22 71
Улога (опис)	

Међуресорно радно тело		
Образовање		
Име, презиме	Анамарија Вичек	
Позиција	државни секретар	
Институција	Министарство просвете, науке и технолошког развоја	
Електронска адреса/телефон	anamarija.vicek@mpn.gov.rs	011 363 1383 011 3616 293
Запошљавање		
Име, презиме	Зоран Ђорђевић	
Позиција	Министар	
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	
Електронска адреса/телефон	kabinet@minrzs.gov.rs	011 3616 243 Лок 1402
Запошљавање		
Име, презиме	Зоран Мартиновић	

Позиција	директор	
Институција	Национална служба за запошљавање	
Електронска адреса/телефон	kabinet@nsz.gov.rs	011 2929 903, 2929 904
Здравље		
Име, презиме	Весна Књегињић	
Позиција	помоћник министра	
Институција	Министарство здравља	
Електронска адреса/телефон	vesna.knjeginjic@zdravlje.gov.rs	011 2147 608
Становање		
Име, презиме	Ђорђе Милић	
Позиција	помоћник министра	
Институција	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	
Електронска адреса/телефон	djordje.milic@mgsi.gov.rs	011 3640 334
Становање		
Име, презиме	Иван Гергинов	
Позиција	помоћник комесара	
Институција	Комесаријат за избеглице и миграције	
Електронска адреса/телефон	ivan.georginov@kirs.gov.rs	011 3129 590
Социјална заштита		
Име, презиме	Божидар Дакић	
Позиција	Директор	
Институција	Завод за социјалну заштиту	
Електронска адреса/телефон	zavod@zavodsz.gov.rs	011 362 15 69
Пријава пребивалишта		
Име, презиме	Сузана Станић Царевић	
Позиција	помоћник начелника Управе за управне послове	
Институција	МУП Р Србије, Управа за управне послове	
Електронска адреса/телефон	suzana.carevic@mup.gov.rs	+381 66 88 92 182
Државни буџет		
Име, презиме	Дарко Комненић	
Позиција	в.д. помоћника министра	
Институција	Министарство финансија	
Електронска адреса/телефон	darko.komnenic@mfin.gov.rs	011 3642 931
ИПА фондови		
Име, презиме	Бранко Будимир	
Позиција	в.д. помоћник министра	
Институција	Министарство за европске интеграције	
Електронска адреса/телефон	office@mei.gov.rs	011 3061 110
Омладина и спорт		
Име, презиме	Дарко Станић	
Позиција	државни секретар	
Институција	Министарство омладине и спорта	
Електронска адреса/телефон	darko.stanic@mos.gov.rs	011 311 23 10

Статистички подаци		
Име, презиме	Драгана Ђоковић-Папић	
Позиција	шеф одсека	
Институција	Одсек за социјалне индикаторе, правосудну и родну статистику Републички завод за статистику Србије	
Електронска адреса/телефон	ddjokovic_papic@stat.gov.rs	011 2412 922 lok. 247
Смањење сиромаштво		
Име, презиме	Драгана Јовановић Ариас	
Позиција	Менаџер	
Институција	Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва	
Електронска адреса/телефон	dragana.jovanovic@gov.rs	
Сарадња са локалним самоуправама		
Име, презиме	Иван Бошњак	
Позиција	државни секретар	
Институција	Министарство државне управе и локалне самоуправе	
Електронска адреса/телефон	ivan.bosnjak@mduls.gov.rs	011 3060 102
Сарадња са локалним самоуправама		
Име, презиме	Наталија Матуновић Милошевић	
Позиција	шеф Одељења за социјалну инклузију; менаџерка програма "Подршка ЕУ инклузији Рома- Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома"	
Институција	Стална конференција градова и општина	
Електронска адреса/телефон	natalija.matunovic@skgo.org	011 735 7960
Правда		
Име, презиме	Нела Кубуровић	
Позиција	Министар	
Институција	Министарство правде	
Електронска адреса/телефон	kabinet@mpravde.gov.rs	011 7858 000
Представници Рома		
Име, презиме	Далибор Накић	
Позиција	Председник	
Институција	Национални савет ромске националне мањине	
Електронска адреса/телефон	info@romskinacionalnisavet.org.rs	011 3061 548
Представници Рома		
Име, презиме	Осман Балић	
Позиција	Председник	
Институција	Стална конференција ромских удружења грађана	
Електронска адреса/телефон	obalic957@gmail.com	011 3671 568
Међуресорно радно тело и мандат чланова		
Улога у планирању	разматра сва питања и координира послове органа државне управе у вези са социјалним укључивањем Рома и Ромкиња	
Улога у консултацијама	разматра и даје препоруке, предлоге, стручна објашњења Влади, министарствима и другим органима и стручним организацијама у чијој је надлежности област социјалног укључивања Рома и Ромкиња	
Улога у буџетирању		

Улога у главним политикама	анализира и утврђује предлоге, мишљења и стручна образложења која касније доставља овлашћеном предлагачу и Влади
Улога у координацији	прати и унапређује међуресорну сарадњу у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња
Улога у имплементацији	
Улога у извештавању	Доставља извештај о свом раду Влади сваких 90 дана
Улога у мониторингу	праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године
Временски оквир и документа	
Мандатни период	
Учесталост састанака	
Листа датума састанака	
Интернет страница	https://www.mgsi.gov.rs/cir/koordinaciono-telo-za-pratshenje-realizacije-strategije-za-socijalno-ukljuchivanje-roma-i-romkinja
Документа	Одлука о оснивању Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године; Пословник о раду Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године

Мере по приоритетним областима

Образовање			
Посебан циљ 1: потпуно укључивање деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање и делотворни и ефикасни механизми за борбу у против дискриминације и стварање услова у којима Роми могу да остварују сва мањинска права у образовном систему.			
Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизми за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 1: Обезбедити да деца из ромске заједнице од рођења имају једнаке шансе за рани развој и учење и да су припремљена за укључивање у обавезно образовање.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 1 у 2019.			
М.1	Обезбедити идентификовање развојних и образовних потреба деце, као и потреба родитеља за различитим видовима подршке у подстицању раног развоја и учења, како би се развијали одговарајући видови подршке од стране предшколске установе; обезбедити програме за родитеље и децу узраста до три године у породици, заједници и предшколској установи којима се подстичу развој и учење деце и развој родитељских вештина, као и доступност квалитетних	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	

	<p>предшколских програма за децу узраста од 3 до 5 година(целодневни, полудневни).</p> <p>Активности:</p> <p>1.1.1.1. Анализирати потребе, креирати наменске и доступне програме за децу до три године и одрасле који се брину о њиховом развоју и учењу (родитеље/хранитеље/старатеље и васпитаче) у породици, заједници и предшколској установи</p> <p>У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, које реализује Министарство просвете и технолошког развоја у току 2019. године укључено је 11 предшколских установа које примењују нове Основе програма предшколског васпитања и образовања који подразумевају интегрисани приступ развоју деци. Такође у оквиру истог пројекта, реализовано је истраживање и израђен извештај о досадашњим праксама предшколских установа у самовредновању са препорукама и започете су активности у вези са унапређивањем стручног усавршавања практичара у ПУ. Континуирано се ради на унапређењу Јединственог информационог система у просвети у делу за ПВО.</p> <p>1.1.1.2. Реализовати програме за родитеље и децу узраста до три године у породици, заједници и предшколској установи којима се подстичу развој и учење деце и развој родитељских вештина (обуке за реализаторе програма, обезбеђење финансијских и других услова за реализацију програма)</p> <p>У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, реализују се активности које имају за циљ јачање свести о значају похађања програма предшколског васпитања и образовања. У септембру 2019. године организована је конференција „Велики људи од малих ногу“током које су потписани и уручени Грант уговори за 20 локалних самоуправа. Општи циљ програма грантова јесте унапређење координације и сарадње релевантних учесника у пружању холистичких и квалитетних предшколских услуга, укључујући и оне у области здравствене заштите, здраве исхране, раног откривања промена у понашању и заостајања у развоју и стимулације и учења у периоду раног развоја, родитељима и деци од рођења до узраста од 6,5 година, с нагласком на оне из најосетљивијих друштвених група. Такође, циљ је и оснаживање родитеља и породица деце најмлађег узраста, тј. од рођења надаље, кроз подизање свести о значају</p>	
--	---	--

	<p>стимулације у периоду раног развоја код куће и кроз обезбеђивање приступа одговарајућим услугама у заједници.</p> <p>Више о Пројекту у Анкесу</p> <p>1.1.1.3. Организовати различите програме предшколског васпитања и образовања у краћем трајању за децу узраста 3-5,5 годин (20% деце из осетљивих друштвених група)</p> <p>Министарство просвете науке и технолошког развоја учествује у низу програма којима је циљ подршка раном развоју ромске деце. Пројекат „Иницијатива за подршку развоју и учењу ромске деце раног узраста у Србији” реализована је у периоду 2015-2018. године у партнерству са образовно културном заједницом Рома „Романипен”, уз подршку Фондације за отворено друштво Србија и Фондације за отворено друштво Лондон. Ефекти пројекта у 15 пројектних средина, где је исти реализован огледа се у повећан број деце уписане у редовне групе целодневног предшколског борава, побољшање подршке породицима и деци, унапређен квалитет васпитно-образовне праксе применом приступа усмереног на дете и учење, боље разумевање потребе породица са малом децом из маргинализованих група код запослених у секторима социјалне и здравствене заштите.</p> <p>1.1.1.4. Подстицање локалних самоуправа да финансирају различите програме за већи обухват деце предшколским програмима у узрасту 4,5 – 5,5 година</p> <p>Пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање” који реализује Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Светском банком омогућава и доделу грантова одабраним општинама ради унапређивања координације и сарадње између релевантних актера у пружању холистичких и висококвалитетних услуга предшколског васпитања и образовања (укључујући области здравствене заштите, адекватне исхране, раног откривања промена у понашању и заостајања у развоју и стимулације раног развоја и учење) родитељима и деци узраста од рођења до 6,5 година на локалном нивоу, са фокусом на најосетљивије друштвене групе. У септембру 2019. године одобрено је првих 20 пројеката. Носилац пројектне активности је ЈЛС, док су партнерске организације: јавне прешколске установе, локалне НВО, центри за социјални рад, домови здравља, локални огранци</p>	
--	--	--

	Црвеног крста, удружења родитеља, представници подршке ромским породицама и деци (педагошки асистенти, ромски здравствени медијатори, ромски координатори и родитељи).		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1.200	2.089	6.733
М.2	<p>У периоду од 2018. до 2019. допринети потпуном обухвату ромске деце узраста од 5,5 до 6,5 година квалитетним предшколским васпитањем и образовањем, пре свега кроз целодневне, али и четворочасовне програме, као и потпуни обухват и редовно похађање квалитетног припремног предшколског програма.</p> <p>Активности:</p> <p>1.1.2.1. Идентификовати ромску децу узраста од 5.5 до 6.5 година која су стасала за похађање припремног предшколског програма</p> <p>Предшколско образовање и васпитање у 2019/20 похађа укупно 63,9% деце из осетљивих друштвених група. Од тога су 10,5% деце из сиромашних породица, а процена је да је најмање 7,4% деце из ромских заједница и 46% из руралних подручја. Похађање обавезног припремног предшколског програма повећан је и према проценама укључено је најмање 80% ромске деце. С обзиром на необавезност изјашњавања по националној основи, статистички подаци о укључености ромске заједнице су процена. Педагошки асистенти активно учествују током уписа деце у ППП и основну школу и пружају подршку родитељима и школи.</p> <p>1.1.2.2. Организовати активности за повећање обухвата припремним предшколским програмом стасале ромске деце</p> <p>На територији Републике Србије реализују се различите промотивне активности усмерене на подизање свести о значају раног развоја сваког детета и о кључној улози породице за правилан рани развој детета (рана стимулација, игра и позитивна интеракција, добре здравствене праксе и праксе у исхрани код куће). У септембру 2019. године организована је конференција „Велики људи од малих ногу“ која је окупила преко 200 учесника представника широке и стручне јавности, као и медија и које имају за циљ јачање свести о значају похађања програма предшколског васпитања и образовања.</p> <p>1.1.2.3. Повећати квалитет програма ПВО:</p>		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)

	<p>- ПУ реализују програмске активности које промовишу мултикултуралност и доприносе заштити идентитета, културе и језика ромске националне мањине - Ангажован довољан број ПА - Прати се и подржава напредовање у развоју и учењу ромске деце - Установе посвећују пажњу транзицији на релацији ПУ-ОШ</p> <p>Циљ Компоненте 1 у оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ јесте повећање доступности предшколских услуга за децу узраста 3–5,5 година, с нагласком на децу из осетљивих друштвених група, повећањем броја места у квалитетним предшколским установама. Предвиђено је обезбеђивање највише 17.000 нових места и у градским и у сеоским срединама, чиме би се укљученост деце узраста 3–4 године у предшколске програме повећало на 56%, а деце узраста 4–5,5 година на 76%. У оквиру овог пројекта развијена је комплексна методологија подршке установама и практичарима за примену нових Основа програма предшколског васпитања и образовања. Развијени су програми обуке и сви пратећи стручни материјали: приручници и водичи за обуку васпитача и других запослених. Од априла 2019. године па до краја 2022. године 12.000 практичара из предшколских установа ће бити обучено за примену нове концепције, у складу са динамиком увођења обавезности рописане Правилником о основама програма предшколског васпитања и образовања. МПНТР наставља са унапређивањем мера подршке деци и ученицима ромске националности кроз ангажовање 261 педагошког асистента, 229 у основним школама и 31 педагошки асистент у предшколским установама.</p>					
	<table><tr><td>Роми</td><td>Ромкиње</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Роми	Ромкиње			Укупна популација
Роми	Ромкиње					
М.3	<p>Обезбедити пружање додатне образовне, социјалне и здравствене подршке деци.</p> <p>Активности:</p> <p>1.1.3.1. Регулисати подршку сиромашној породици за похађање ПВО од најранијег узраста</p> <p>(ЛЗ препознају, организују и финансирају додатну подршку и услуге на локалу: бесплатни програми, обезбеђени материјал, превоз, исхрана, одећа..</p> <p>Изменама Закона о предшколском васпитању и образовању ("Сл. гласник РС", бр. 18/2010, 101/2017, 113/2017-др. закон, 95/2018-др.закон и 10/2019) унапређена је регулатива која се односи на различите облике и програме васпитно-образовног рада. На овај</p>	Планиран буџет (2019)				

	<p>начин се указује да предшколска установа, осим остваривања програма васпитно-образовног рада у целодневном трајању, развија и друге облике и програме као што су нега, одмор и рекреација, пружања подршке породици, неговања језика и културе националне мањине, посредовања појединих подручја културе, науке и уметности.</p> <p>У новом Закону о основама система образовања и васпитања регулисана је норма васпитача који би био ангажован на реализацији краћих програма и облика рада. Нови Закон о финансијској подршци породици са децом значајно је унапредио подршку укључивању деце из осетљивих друштвених група у систем предшколског васпитања и образовања. Закон предвиђа накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи. Такође Законом је предвиђено и регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица.</p> <p>Начин и услове регресирања трошкова утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.</p> <p>1.1.3.2. Обезбедити делотворније функционисање ИРК кроз јачање компетенција њихових чланова за дефинисање одговарајућих облика додатне подршке доношењем стручног упутства, идентификовањем примера добре праксе, итд., као и обезбеђивањем услова да ЈЛС омогући ромској деци облике додатне подршке које предложи ИРК.</p> <p>У 2019. години у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина радило се на унапређивању компетенција чланова интерресорне комисије (ИРК) кроз програм обуке „Мултисекторском сарадњом до квалитетне подршке детету, ученику и одраслом“. Обука је у два циклуса реализована у Нишу, Крагујевцу, Београду и Зрењанину. Присуствовало је око 560 чланова ИРК из области образовања, социјалне заштите и здравља, као и координатори и председници ИРК-а. У сарадњи са СКГО урађен је формат за прикупљање података о раду интерресорних комисија за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком. У оквиру Јединственог информационог система просвете (ЈИСП-а) развијени су индикатори за праћење приступачности установа и индикатори за препознавање и праћење деце и ученика којима је потребна додатна подршка у образовању. Подршка мониторингу процеса инклузивног образовања је остварена и путем радионица за просветне саветнике</p>	<div data-bbox="1054 512 1378 548" data-label="Text"> Потрошен буџет (2019) </div>
--	--	--

<p>у циљу њиховог оснаживања за праћење индикатора инклузивности установа.</p> <p>1.1.3.3. Подршка развоју компетенција запослених (укључујући ПА) потребних за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање и васпитање:</p> <p>- Промовисати добре праксе и развијене програме - Обезбедити обуке запослених</p> <p>- Креирати пратеће водиче, збирке добре праксе, стручне материјале - Успоставити мрежу ментора за подршку ИО - Успоставити ближу сарадњу и хоризонтално учење између образовних установа (активност је заједничка и за циљ 1.2.)</p> <p>У оквиру пројекта „Подршка реформи система предшколског васпитања и образовања у Србији“ реализовано је седам тродневних радионица за представнике локалних самоуправа под називом „Ка квалитетном инклузивном предшколском васпитању и образовању“. Циљ активности је оснаживање и јачање професионалних капацитета локалних заједница (предшколске установе, домове здравља, центре за социјални рад) како би се остварио мултисекторски приступ и међусекторске сарадња, нарочито на локалном нивоу. Такође, реализован је циклус обука за менторе „Менторство у развијању инспиративне средине за интегрисано учење деце“. Циљ ове активности је јачање капацитета ментора за рад са васпитачима на развијању квалитетног инклузивног програма заснованог на савременим педагошким концепцијама у складу са концепцијом Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“, као и јачање капацитета ментора за покретање промене у предшколској установи. Током 2019. године усвојен је је Правилник о педагошком и андрагошком асистенту ("Сл.гласник РС", број 87/2019). Овим правилником прописују се ближи услови за рад, степен и врста образовања, као и програм обуке за педагошког асистента и андрагошког асистента.</p>			
Роми		Ромкиње	
200		150	
		Укупна популација	
		1500	
Оперативни циљ 2: Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)		Роми	Ромкиње
		Укупна популација	

Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 2 у 2019.			
М.1	<p>Обезбедити делотворно спровођење постојећих прописа о упису деце у основну школу како би се осигурао правовремени полазак у редовно основно образовање и спречавање неоправданог уписа у специјално основно образовање или специјална одељења редовног основног образовања за ромску децу, а посебно за децу која живе у ромским насељима и условима сиромаштва.</p> <p>Активности:</p> <p>1.2.1.1. Увести активне мере информисања, обезбеђивања одговарајуће правне и друге подршке родитељима/старатељима у остваривању права деце на основно образовање.</p> <p>Законом о основном образовању и васпитању омогућено је да у први разред ОШ уписује се свако дете које до почетка школске године има најмање шест и по, а највише седам и по година, као и да деца из осетљивих друштвених група могу да се упишу у школу, без доказа о пребивалишту родитеља и потребне документације, а са достављеним доказом о здравственом прегледу дета.</p> <p>У 2019. години повећан је обухват основним образовањем деце из осетљивих друштвених група и школске 2019/20. године, према подацима МПНТР износи 77%.</p> <p>Захваљујући примени инструмента за препознавање ученика у ризику од раног напуштања школе (EWIS) смањен дроп-аут за 7%. Инклузивно образовање такође је постигло напредак - број деце у специјалним школама смањио се за 25,3% од 2010. године.</p> <p>Обухват средњим образовањем такође бележи пораст. Средњу школу похађа у 2019. години 64% деце из осетљивих друштвених група.</p> <p>МПНТР активно сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и размењује све важне информације из области образовања.</p> <p>1.2.1.2. Осигурати спремност основних школа кроз оснаживање стручних капацитета за адекватне одговоре на образовне потребе ромске деце – путем информисања и едукација наставника, родитеља ромске и неромске деце, као и ученика, о правима ромске деце, културолошким</p>		<p>Планиран буџет (2019)</p> <p><u>1.2.1.1.</u> 600.070.215,18 РСД (5.076.968,11 ЕУР)</p> <p><u>1.2.1.4.</u> Плате ПА: 103.556.402,16 РСД (876.151,72 ЕУР)</p> <p><u>1.2.1.5.</u> Буџет РС - 200 ментора-износ исплате по ученику: 2.900,00 РСД укупно: 15.000.000,00 РСД (126.909,35 ЕУР); За оглед “Транзициони модел припреме деце старије од седам и по година за укључивање у образовање” предвиђено је 757.500,00 РСД (6.408,92 ЕУР) путем донације УНИЦЕФ-а</p>

<p>специфичностима, тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање.</p> <p>МПНТР је у складу са Одлуком Владе РС о финансирању набавке уџбеника средствима буџета РС за шк.2019/20. године, реализовало и ове школске године пројекат набавке бесплатних уџбеника за ученике из социјално осетљивих категорија, и то за: ученике из социјално, материјално угрожених породица (примаоце новчане социјалне помоћи), ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом који основно школско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану и ученике који образовно-васпитни рад не остварују по индивидуалном образовном плану, али имају потребу за прилагођавањем (увећан фонт, Брајево писмо, електронски формат), као и за ученике основних школа који су у породици треће или свако наредно рођено дете уколико су претходно рођена деца у систему образовања и васпитања Републике Србије. Од укупне популације ученика, 16% ученика у ОШ добило је бесплатне уџбенике. У школској 2019/20. година, укупан број ученика који је остварио право на бесплатне уџбенике је 79.410.</p> <p>1.2.1.3. Унапредити процедуру испитивање деце пред полазак у школу (по потреби) на матерњем ромском језику ради објективне и валидне идентификације њихових образовних и васпитних потреба и прилагођавања школе и наставника потребама деце</p> <p>Закон о основном образовању и васпитању регулисано је да испитивање детета уписаног у школу врши психолог, односно педагог школе на матерњем језику детета, применом стандардних поступака и инструмената, препоручених од надлежног завода, односно овлашћене стручне организације. Ако не постоји могућност да се испитивање детета врши на матерњем језику, школа ангажује преводиоца на преглед националног савета националне мањине. Педагошки асистенти активно учествују у креирању и реализацији подршке за родитеље, децу која се уписују у основну школу, укључујући и подршку током процедуре уписа детета у школу. Школа се може обратити и Националном савету ромске националне мањине са молбом за подршку у виду преводиоца за ромски језик.</p> <p>1.2.1.4. Унапредити функционисање педагошких асистената путем дефинисања критеријума за њихово ангажовање, описа њиховог посла и одговорности, као и стручног усавршавања и</p>	<p>Потрошен буџет (2019)</p> <p><u>1.2.1.4.</u> Плате ПА: 103.556.402,16 РСД (876.151,72 ЕУР)</p> <p><u>1.2.1.5.</u> Буџет РС - 200 ментора-износ исплате по ученику: 2900,00 РСД укупно: 15.000.000,00 РСД (126.909,35 ЕУР); За оглед “Транзициони модел припреме деце старије од седам и по година за укључивање у образовање” реализовано је 757.500,00 РСД (6.408,92 ЕУР) из донације УНИЦЕФ-а</p>
---	--

	<p>напредовања, које укључује родно сензибилисане и антидискриминаторске садржаје. Обезбедити потребан број педагошких асистената кроз уређивање и обезбеђивање њиховог финансирања.</p> <p>Током 2019. године усвојен је је Правилник о педагошком и андрагошком асистенту ("Сл.гласник РС", број 87/2019). Овим правилником прописују се ближи услови за рад, степен и врста образовања, као и програм обуке за педагошког асистента и андрагошког асистента. Правилник дефинише да педагошки асистент за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању пружа помоћ и додатну подршку групи деце и ученика у установи и помоћ и подршку наставницима, васпитачима и стручним сарадницима, у наставним и ваннаставним активностима, у циљу унапређивања њиховог рада са децом и ученицима ромске националности којима је потребна додатна подршка у процесу образовања. Такође, ПА за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању активно и континуирано сарађује са родитељима деце и ученика, односно другим законским заступницима, ради оснаживања породице и унапређивања социјалног и емоционалног статуса деце и ученика у установи. Правилник даље дефинише учешће у раду стручних органа установе – васпитно-образовног, наставничког и одељењског већа, стручних већа за области предмета, стручног актива за развојно планирање, стручног актива за развој школског програма, педагошког већа, тима за пружање додатне подршке детету, односно ученику и полазнику, наставничког тима за ФОО, тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, тима за инклузивно образовање и других тимова. ПА подноси извештај о свом раду директору два пута годишње.</p> <p>Извештаји о раду ПА саставни су део годишњег извештаја о раду установе.</p> <p>МПНТР је са циљем ширења мреже (ПА) реализовао Конкурс за избор педагошких асистената.</p> <p>Стална конференција градова и општина ангажована је у укључивање ПА у мобилне тимове за инклузију Рома, у оним ЈЛС у којима нису били до сада укључени. У школској 2019/20. години укупно је ангажовано 261 педагошких асистната, 229 у основним школама и 31 педагошки асистент у предшколским установама. Последњих 50 ангажованих асистената је обучено кроз меру</p>	
--	---	--

	<p>Секторске буџетске подршке која се односи на повећан број педагошких асистената.</p> <p>1.2.1.5. Обезбедити делотворне и ефикасне механизме за превенцију и спречавање раног напуштања основног образовања од стране деце из ромске заједнице, као и капацитете образовних установа за њихово спровођење</p> <p>Једна је од системских дугогодишњих мера која доприноси превенцији раног напуштања образовања. је програм афирмативних мера за средњу школу. У школској 2019/20. години 2.209 ученика ромске националности користило је афирмативну меру уписа у средњу школу. Поред афирмативног уписа у припремни предшколски програм и уписа у основну школу, Министарство просвете, науке и технолошког развоја наставља са мерама подршке ромској заједници кроз стипендије и менторску подршку. У последње 3 школске године (2017/18, 2018/19, 2019/20) додељено је 2357 стипендија. Очекује се додела још 500 стипендија. Ангажовано је 200 ментора који пружају подршку средњошколцима и доприносе смањивању раног напуштања образовања.</p> <p>Значајна подршка смањивању осипања ученика и ученица ромске националности из система образовања и васпитања обезбеђена је кроз модел педагошког асистента (ПА).</p> <p>Такође, у оквиру огледа “Транзициони модел припреме деце старије од седам и по година за укључивање у образовање” Завод за унапређивање образовања и васпитања је припремио:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. флексибилни, модуларни модел интегрисаних програма наставе и учења који је исходовно оријентисан и који предвиђа висок степен диференцијације наставе и употребу разноврсних метода и облика рада. 2. пратећу педагошку документацију за ученике и наставнике. <p>1.2.1.6. Обезбедити редовно похађање наставе и напредовање ромске деце, нарочито девојчица, посебно на прелазу из четвртог у пети разред и на преласку из основног у средње образовање, кроз дефинисање одговорности школе да прати и реагује у случајевима изласка из и/или раног напуштања система образовања у сарадњи са родитељима и ЦСР.</p> <p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја спроводи разне мере подршке ученицима ромске националности, као што су: подршка педагошког</p>	
--	--	--

	<p>асистента, израду индивидуалног образовног плана, програм бесплатних уџбеника, примену инструмента за рану идентификацију ризика од напуштања образовања, афирмативни упис у средњу школу а употпуњава се јачањем компетенција наставника и стручних сарадника. Током 2019. године реализовано је низ обука које се односе на различите аспекте феномена осипања, план подршке за појединачног ученика, инструмент за идентификацију ученика у ризику од осипања. Програм „Обука за за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика” је развијен у сарадњи канцеларијом УНИЦЕФ-а у Београду као модел за превенцију осипања и укључена је на листу програма од јавног значаја. Током 2019. године поменути обуку је похађало 93 учесника из 11 школа на територији општине Земун. После теоријских и практичних импута које су учесници добили на обуци, школе су у обавези да сачине Акциони план за спречавање осипања који ће бити саставни део Развојног плана установе. Значајно унапређивање компетенција наставника носи и програм стручног усавршавања за запослене у образовању „Активности за подршку свим ученицима - диференцијација наставе“ која је такође добила статус програма од јавног интереса. Циљ обуке је оснаживање за планирање и реализацију диференциране наставе која подржава учење и напредовање све деце. Током 2019. године , поменути обуку је похађало 180 саветника спољних сарадника из свих школских управа.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1200	1300	3000
- М.2	<p>Унапредити упис ромске деце у средње школе путем мера афирмативног уписа у средње образовање за све ромске ученике који заврше основно образовање и имају услове за наставак школовања у средњем образовању, као и редовно похађање средњих школа.</p> <p>Активности:</p> <p>1.2.2.1. Дефинисати начине праћења ефеката афирмативних мера у образовању ромске популације кроз измене и допуне Закона о основама система образовања и васпитања (ЗОВС)</p> <p>Афирмативна мера за упис ученика ромске националности у средње школе дефинисан је подзаконским актом. Правилник о упису ученика у средњу школу "Службени гласник РС", број 23/18) садржава целокупни текст Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим</p>		Планиран буџет (2019)
			<p><u>1.2.2.2</u> 27.000.000,00 РСД (228.436,83 ЕУР)</p> <p>Потрошен буџет (2019)</p> <p><u>1.2.2.2</u> 29.538.000,00 РСД (249.909,89 ЕУР)</p>

	<p>условима ради постизања пуне равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016). Применом овог подзаконског акта у школској 2018/19. години уписано је 2220 ученика ромске националности.</p> <p>Министар је потписао нови Правилник о упису ученика у средњу школу ("Сл. гласник РС", број 23/2018 и 30/2019) који садржава целокупни текст Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности ("Сл.гласник РС",бр. 12/2016). Број ученика који су користили Програма афирмативн мере и уписали срењу школу у школској 2019/20 годни је 2209 ученика.</p> <p>1.2.2.2. На основу спроведеног истраживања и анализе узрока напуштања школовања, а путем успостављања програма менторства и стипендирања.обезбедити делотворне и ефикасне механизме за превенцију и спречавање напуштања средњег образовања кроз редовно напредовање, учење и завршавање средњег образовања ромске деце и младих из ромске заједнице</p> <p>Поред афирмативног уписа у припремни предшколски програм и уписа у основну школу, МПНТР наставља са мерама подршке ромској заједници кроз стипендије и афирмативну меру уписа у средњу школу и високошколске установе чији оснивач је Република Србија. У школској 2018/20219.години потписани уговори са 547 ученика ромске националности за доделу ученичке стипендије. До јуна 2019. године исплаћено је свих 10 рата из буџета РС.</p> <p>У мају 2019. године реализован је Конкурс за доделу стипендија ученицима средњих школа ромске националности за школску 2019/20. годину у оквиру пројекта „Израда, спровођење и праћење одрживог државног механизма за доделу стипендија ученицима средњих школа ромске националности“ (ИПА 2014). Овим конкурсом у 2020. години биће обухваћено додатних 500 стипендија за ученике ромске националности који су претходни разред завршили са општим успехом, односно, просечном оценом најмање 2,00 до 5,00 и да из владања имају најмање оцелу добар (3). Кроз пројекат ИПА 2014 настављена је менторкса подршка за 180 стипендиста Ромског едукативног фонда (РЕФ), који су остварили право да обнове стипендију у школској 2019/20. години. Циљ ове активности је праћење напретка</p>	
--	--	--

	<p>ромских ученика и ученица у образовању и пружање неопходне подршке. Од 2015. године додељено је 3.703 стипендија ромским ученицима, од којих је 65% девојчица.</p> <p>1.2.2.3. Осигурати спремност средњих школа кроз оснаживање стручних капацитета за адекватне одговоре на образовне потребе ромске деце – путем информисања и едукација наставника, родитеља ромске и неромске деце, као и ученика, о правима ромске деце, културолошким специфичностима, тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање.</p> <p>У циљу развоја институционалних капацитета за инклузивно образовање, реализоване су следеће обуке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обуку 74 саветника спољних сарадника за заштиту од насиља који ће бити ангажовани као подршка школама у свим школским управама. - обука за унапређивање компетенција наставника основних школа за подршку ученицима у овладавању Брајевим писмом. Обуку кроз 3 модула, која је одржана у школи „Вељко Рамадановић“ током јуна и августа похађало је 7 наставника који у својим одељењима имају децу која користе Брајево писмо. - обука „Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања“. Програм обуке је развијен у сарадњи са канцеларијом УНИЦЕФ-а у Београду и налази се на Листи програма од јавног интереса коју решењем одобрава Министар. Реализатор обуке је Центар за образовне политике са својим сарадницима. Критеријум за избор школа је подршка Програму огледа за примену транзиционог модела припреме деце старије од седам и по година за укључивање у образовање школе „Бранко Пешић“. Током августа и септембра обуку је похађало 93 учесника из 11 школа на територији општине Земун. - решењем министра бр. 610-00-01351/2019-07 програм стручног усавршавања за запослене у образовању „Активности за подршку свим ученицима - диференцијација наставе“ добила је статус програма од јавног интереса. Циљ обуке је оснаживање за планирање и реализацију диференциране наставе која подржава учење и напредовање све деце. У периоду од септембра до новембра обуку је похађало 180 саветника спољних сарадника из свих школских управа. - једнодневне обуке у сарадњи са СКГО за чланове ИРК-а из области образовања. Обуку су реализовали стручњаци ангажовани у Групи за социјалну 	
--	--	--

	инклузију. Учествовало је око 300 чланова ИРК из области образовања, координатори и председници ИРК-а.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1060	1750	3500
Оперативни циљ 3: Обезбедити делотворне и ефикасне механизме за препознавање различитих облика дискриминације припадника ромске заједнице, њихову превенцију и интервенисање у случају дискриминације.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 3 у 2019.			
М.1	Развијати образовне установе као инклузивне, интеркултуралне, недискриминаторне и безбедне средине за ромску и сву другу децу кроз развој инклузивног образовног окружења, заснованог на уважавању различитости и промовисању равноправности, права детета и људских права. Активности: 1.3.1.1. Израдити Упутство за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања Ова активност је изостављена у новом Предлогу Акционом плану за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за 2019-20. годину, с обзиром да је усвојен Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства (Службени гласник РС број 65/2018). 1.3.1.2. Подржати примену правилника о препознавању свих облика дискриминације кроз израду приручника и реализацију обука за просветно-васпитни кадар, децу и родитеље. Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства (Службени гласник РС број 65/2018) ступио је на снагу 01.09.2018. године и		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)

достављен свим установама, преко школских управа, на упознавање са садржајем.

Циљ новог Правилника је да се установи пруже алати за реаговање када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, али и да се делује превентивно и ради на подизању свести о важности равноправности и праведности у образовању. МПНТР је у оквиру МАДАД 2 пројекта и активности *Унапређивање капацитета образовних институција за укључивање ученика миграната у образовни систем у Републици Србији*, као једну од тема у дводневном тренингу уврстило информације о новом Правилнику, структуру, новине које су предложене, као и примену у пракси. У рад обука укључено је 762 наставника и стручна сарадника. Са циљем даљег рада на јачању компетенција за примену овог Правилника, МПНТР је организовало обуке за просветне инспекторе

Заједнички пројекат под радним називом *Унапређивање компетенција установа за превенцију и поступање у случајевима дискриминације*, чију реализацију финансира ГИЗ, у првој фази је акредитовало обуку на даљину за примену овог Правилника. У другој фази Пројекта планиран је наставак обука најмање 300 запослених, као и израда Водича за примену Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, и Водича за родитеље, а који ће бити постављени на интернет страници Министарства

1.3.1.3. Уклонити садржаје из наставних програма који шире негативне стереотипе о припадницима ромске заједнице и обезбедити да афирмативни садржаји о ромском језику, култури, историји и традицији буду укључени у програм различитих предмета, као и да елементи интеркултуралног образовања буду укључени у програме различитих предмета.

У току је реализација пројекта “Јачање заштите националних мањина у Србији”, у оквиру Заједничког програма Европске уније и Савета Европе “Хоризонтал Фацилиту” за Западни Балкан и Турску у сарадњи са МПНТР. У оквиру пројекта израђена су два извештаја *Извештају о заступљености националних мањина у наставним програмима и образовним стандардима Републике Србије* и *Извештаја о заступљености и представљању националних мањина у школским уџбеницима у Републици Србији*, Резултати анализе изабраних

наставних планова и програма, предметних компетенција и образовних стандарда, показују хетерогену ситуацију у погледу присуства и односа према националним мањинама у образовном оквиру у Републици Србији. На основу поменитих извештаја а у оквиру Заједничке иницијативе Савета Европе и Европске уније „Програм подршке Европске Уније и Савета Европе Западном Балкану и Турској” припремљене су Смернице за одговарајуће представљање националних мањина у образовним садржајима.

Поред општих смерница, у документу су предложене и конкретне смернице које садржавају примере и упутства како да се препоруке на одговарајући начин пренесу у образовни садржај. Потом, документ доноси сет смерница које се односе на институције којима је у надлежности доношење, усаглашавање, спровођење, праћење и евалуација програма наставе и учења. Посебан сет препорука односи се на унапређивање квалитета садржаја уџбеника (визуелног и текстуалног) који треба да одражава поштовање мањинских права, као и сет препорука за унапређивање квалитета иницијалног образовања наставника који реализују наставу на неком од језика националне мањине.

Резултат пројекта Савета Европе у коме је МПНТР активно учествовало је инкорпорирање Смерница, мишљења и препорука у програме наставе и учења за други разред гимназије у којима су јасно маркирани елементи демократске културе, односно садржаји којима се подржава и подстиче поштовање различитости и активна примена толеранције,

У оквиру Заједничке иницијативе Савета Европе и Европске уније „Програм подршке Европске Уније и Савета Европе Западном Балкану и Турској”, кроз пројекат „Подстицање демократске културе у школама” припремљен је оквир од двадесет компетенција из Модела компетенција из групе вредности, групе ставова, групе вештина и групе знања и критичког разумевања. Школе су организовале велики број најразноврснијих активности, са педагошким приступима примереним за развој компетенција за демократску културу и стварање пријатнијег, занимљивијег и безбеднијег школског амбијента, оснажујући истовремено своје капацитете за отклањање насилних, дискриминаторних и антидемократских структура у школи и школском окружењу

Више о току Пројекта у Анексу

	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	20	25	800
Оперативни циљ 4: Обезбедити услове за изражавање идентитета, неговање језика и културе и остваривање свих мањинских права Рома и Ромкиња у образовању.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 4 у 2019.			
М.1	Обезбедити спровођење мера које ће допринети јачању и очувању ромског језика и идентитета, као и инклузији Рома и Ромкиња у друштво насупрот њиховој асимилацији.		Планиран буџет (2019) <u>1.4.1.2.</u> Плате ангажованих наставника/ица изборног програма Ромског језика са елементима националне културе - 12.200.000,00 РСД (103.219,61 ЕУР)
	<p>Активности:</p> <p>1.4.1.1 Организовати, у складу са стандардима научноистраживачког рада, истраживања посвећена језику, култури, обичајима и идентитету Рома и Ромкиња.</p> <p>Активности ће започети у следећем извештајном периоду.</p> <p>1.4.1.2. Унапређивање могућности учења матерњег језика – говора и елемената националне културе у школама уз задржавање статуса изборног предмета и развијање факултативних и других ваннаставних активности, као и обезбеђивање средстава за извођење факултативних ваннаставних активности.</p> <p>Пратећи образовну реформу МПНТР је, уз учешће Националног савета ромске националне мањине, израдило нове програме наставе и учења за Ромски језик са елементима националне културе за све разреде основне школе. Ови програми усвојени су од стране Националног просветног савета. За изборни предмет/програм Ромски језик са елементима националне културе штампана су четири уџбеника за прва четири разреда. У школској 2018/19. години овај изборни предмет/програм похађало је 2.860 ученика у 74 основне школе, док је у школској 2019/20. години укључено 2.553 ученика у 68 основних школа. Као наставници Ромског језика са елементима националне културе ангажовано је 55 Рома/киња који, поред високошколске спреме, имају и завршен курс Ромског језика. Национални савет ромске националне</p>		Потрошен буџет (2019) <u>1.4.1.2.</u> Плате ангажованих наставника/ица изборног програма Ромског језика са елементима националне културе - 12.200.000,00 РСД (103.219,61 ЕУР)

<p>мањине информише студенте ромске националности да током студија могу изабрати изборни двосеместрални програм Ромски језик на студијском програму Језик, књижевност и култура Филолошког факултета у Београду. Право имају сви студенти Универзитета у Београду.</p> <p>1.4.1.3. Развијати и унапређивати издаваштво на ромском језику и двојезично које ће се користити у предшколским установама, основним и средњим школама: уџбеници, радни материјал, лектире и сл.</p> <p>У сарадњи са Националним саветом ромске националне мањине припремљени су и усвојени реформисани нови програми наставе и учења за Ромски језик са елементима националне културе за све разреде основне школе, који су предуслов за припрему и штампање уџбеника. За изборни предмет/програм Ромски језик са елементима националне културе штампана су четири уџбеника за прва четири разреда и налазе су у Каталогу уџбеника на језицима националних мањина за предшколско, основно и средње образовање и васпитање – школска 2020/2021. година, http://www.mpn.gov.rs/udzbenici/: Ромски језик са елементима националне културе, читанка за четврти разред основне школе на ромском језику; Ромски језик са елементима националне културе, читанка за трећи разред основне школе на ромском језику; Ромски језик са елементима националне културе – Буквар за 2. разред основне школе за наставу на ромском језику; Сливница за 1. разред основне школе – ромски језик са елементима националне културе Рома.</p>			
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1.200	1.800	3.000
Оперативни циљ 5: Обезбедити већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и образовање ромских стручњака у областима од значаја за ромску заједницу и спровођење Стратегије			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 5 у 2019.			

M.1	<p>Обезбедити подршку младим Ромима и Ромкињама који са успехом завршавају четворогодишње средње образовање у припремама за упис, каријерном вођењу и даљем школовању.</p> <p>Активности:</p> <p>1.5.1.1. Организовати обуке за педагошко-психолошке службе у установама средњег васпитања и образовања о специфичним потребама ученика припадника ромске заједнице у каријерном вођењу.</p> <p>Обезбеђена је подршка раду тимова каријерног вођења и саветовања у стручним школама које нуде дуално образовање, како би надградили своје вештине за подршку ромским ученицима у превенцији напуштања школовања и олакшавању њиховог преласка из школе у свет рада. Пружена је и подршка унапређивању постојећих и развоју нових програма КВиС за незапослене младе ван система образовања, као и младе из осетљивих група.</p> <p>1.5.1.2. Унапредити Стручно упутство за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама ради повећања квоте од 1% за студије које су од посебног интереса за ромску заједницу.</p> <p>С обзиром да ова мера није у надлежности МПНТР, већ Владе Републике Србије, Координационо тело за праћење спровођења Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња 2016-2025. године поднело је иницијативу за укидање квота афирмативних мера на високим школама и факултетима за припаднике/це ромске националне мањине.</p> <p>1.5.1.3. Унапредити Конкурс за доделу студентских кредита и стипендија студентима високошколских установа који се посебно рангирају ради рангирања студената који уписују факултете од интереса за ромску заједницу</p> <p>Реализовани су конкурси за пријем ученика у ученичке домове и пријем студената у студентске домове. Ученици/е и студенти/киње ромске националности су конкурсом обухваћени, делом у редовној процедури, а делом применом блажих критеријума. Обухваћено је 47 девојака и 41 младић у установама ученичког стандарда и сви заинтересовани студенти у установама студентског стандарда.</p>	Планиран буџет (2019)
		Потрошен буџет (2019)

<p>Из буџета РС финансирају се: 704 стипендије, 1 кредит, 116 студентских стипендија, 9 студентских кредита.</p> <p>У току су припреме за израду конкурса за школску 2020/2021.год, три месеца пре почетка школске године, а према Закону о ученичком и студентском стандарду.</p> <p>У академској 2018/19. години за коришћење Програма афирмативне мере уписа на високошколске установе чији оснивач је Републике Србија пријавило се 170 младих Рома и Ромкиња (78 м; 92 ж). Испуњавајући услове за упис, уписано је 120 припадника ромске националне мањине (58 м; 62 ж). У академској 2019/20. Ову меру подршке кориситло је 130 припадника ромске националне мањине (63 м; 67 ж).</p> <p>1.5.1.4. Унапредити Конкурс за доделу ученичких и студентских стипендија изузетно надареним ученицима и студентима у делу који се односи на критеријуме за утврђивање редоследа кроз увођење афирмативне мере за студенте ромске националности у циљу уписа на докторске академске студије из области које су од посебног значаја за ромску заједницу и спровођење Стратегије.</p> <p>Активности ће започети у следећем извештајном периоду.</p>			
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	170	188	400
<p>Оперативни циљ 6: Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за младе и одрасле из ромске заједнице који немају искуство школовања или су рано напустили образовање, као и разноврсне облике додатне подршке како би им омогућили да заврше средњошколско образовање и стицање квалификација за рад.</p>			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 6 у 2019.			
М.1	<p>Уредити и унапредити основно и средње образовање младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школу.</p>		Планиран буџет (2019)

<p>1.6.1.1. Обезбедити транзицију деце млађе од 15 година која похађају основне школе за образовање одраслих у основне школе.</p> <p>Механизми изградње капацитета образовних установа у систему образовања РС за инклузивно образовање се пилотирају кроз Програм огледа за примену транзиционог модела припреме деце старије од седам и по година за укључивање образовање који спроводи школа „Бранко Пешић“ Земун у сарадњи са седам основних школа у Земуну. Програм огледа подржава укључивање у образовање деце старије од седам и по година која никада нису уписана у први разред, или су започела па су из неког разлога прекинула школовање, као и децу мигранте и друге који одустају од школовања. Транзициони модел који се предлаже у оквиру Програма огледа требало би да омогући да се законско право на образовање ове групе деце оствари на начин који је у њиховом најбољем интересу и који узима у обзир њихове специфичности и контекст у коме живе. Програмом огледа ће се основне школе оснажити за увођење интегрисаног/тематског начина планирања и остваривања савременог концепта наставе и учења, ради што већег обухвата деце из друштвено осетљивих група. Спровођење Програм огледа подржао је УНИЦЕФ кроз пројекат „Превазилажење разлика у правичности и повећање приступа квалитетном инклузивном образовању за децу ромске националности и другу децу изван школског образовања“ усмерен пре свега на дефинисање предлога система подршке (мера) за одрживу инклузију деце из осетљивих група у систем образовања и модел финансирања предложених мера, укључујући и финансирање из система социјалне заштите.</p> <p>1.6.1.2. Оптимизација мреже основних и средњих школа које организују програм основног и средњег образовања одраслих како би били доступни Ромима и Ромкињама у местима у којима живе.</p> <p>У школској 2018/2019. године реализује се настава основног образовања одраслих на територији 16 школских управа, у 65 основних школа. Број полазника основног образовања одраслих у школској 2018/2019. години је 6.038 полазника. Процене су да је више од 60% полазника ромске националне припадности.</p> <p>За упис полазника старијих од 17 година у први разред средњих школа, и за школску 2019/2020 годину, министар је у оквиру конкурса за упис одорио</p>	<p>Потрошен буџет(2019)</p>
---	-----------------------------

	<p>довољан број места за наставак школовања ове категорије лица. Одредбама Правилника о упису ученика у средње школе, кандидатима старијим од 17 година, који су припадници ромске националне мањине и кандидатима који су завршили Програм ФОО, а који су полагали завршни испит, број бодова који су остварили на основу успеха из школе и на основу завршног испита, увећао се за 30 процената од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Такође, уколико су кандидати за упис у средњу школу, а старији од 17 година, корисници новчане социјалне помоћи, број бодова који су остварили на основу успеха из школе и на основу завршног испита, увећавао се за 35 процената од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Формално средње образовање одраслих се реализује на територији 17 школских управа, у 180 средњих школа за укупно 25.047 полазника.</p> <p>1.6.1.3. Унапредити стручне капацитете наставног кадра за програме основног и средњег образовања одраслих путем стандардизованих и квалитетних обука.</p> <p>Наставници који реализују Програм функционалног образовања одраслих - ФОО у основним школама, а који нису имали завршену адекватну обуку за реализацију програма, успешно су завршили обуку у оквиру ТЕМПУС фондације.</p> <p>У школској 2018/2019. години обуку Основне андрагошке вештине су завршила 504 наставника.</p> <p>У овом извештајном периоду статус Јавно признатог организатора активности образовања одраслих у оквиру којих полазници могу да стекну стручне квалификације на нивоу из домена средњег образовања, стекло је 17 организација за 30 програма обука којима се достижу стручне компетенције и добијају јавне исправе (сертификати, уверења, потврде).</p> <p>1.6.1.4. Уредити улогу андрагошког асистента, организовати обуке и опис његовог посла и обезбедити довољан број андрагошких асистената у свим школама које исказују потребу.</p> <p>Нови Закон о основама система образовања и васпитања ЗОСОВ ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020) донео је правни основ за усвајање подзаконског акта којим ће се унапредити функционисање рада педагошких и андрагошког асистената путем дефинисања критеријума за њихово ангажовање, описа њиховог посла и одговорности,</p>	
--	---	--

	<p>као и стручног усавршавања и напредовања. Донетим Правилником о педагошком и андрагошком асистенту ("Сл.гласнику РС", број 87/19) уређени су опис посла, стручна спрема, образовање, додатна знања, испити, радно искуство педагошких (ПА) и андрагошког асистената (АА). Педагошки асистент и андрагошки асистент подносе извештај о свом раду директору два пута годишње. У годишњем плану рада школе налази се опис рада, структура рада и задужења АА за текућу школску годину. Извештаји о раду АА саставни су део годишњег извештаја о раду установе</p> <p>1.6.1.5. Развити специфичне мере подршке и организацију рада које одговарају женама, посебно младим мајкама, кроз омогућавање чувања деце, бесплатног превоза до школе и рада у ромским насељима.</p> <p>Најзначајнији ефекти предузетих мера подршке огледају се у повећаном обухвату ромске деце системом образовања и васпитања, смањеном одустајању од образовања и раном напуштању образовања. Посебно се уочава пораст ученика, са фокусом на ученице, који уписују и завршавају средњу школу. Све мере подршке које предузима МПНТР - имају и родни карактер.</p> <p>Афирмативне мере за упис у средњу школу користи између 52% и 56% девојчица, стипендије 56% Ромкиња. Афирмативну меру за упис на високошколске установе корисити у просеку 51% Ромкиња.</p> <p>Додатна подршка за младе који нису у могућности да похађају систем образовања и васпитања се обезбеђује у оквиру система образовања и васпитања, здравствене и социјалне заштите. За ученике који због већих здравствених проблема или хроничних болести или друге спречености у које може да уђе и малолетничко родитељство, не могу да похађају наставу дуже од три недеље, настава се у складу са Законом о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др.закон и 10/2019) организује у кућним условима, односно у здравственој установи. Начин организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу ближе је уређен Правилником о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу ("Сл. гласник РС", број 66/ 18). У 2015. години евидентирани су 37 сагласности за организовање образовно-васпитног рада као посебног облика рада за ученике на дужем</p>	
--	---	--

	кућном и болничком лечењу, у 2016. години 45, у 2017. години 53, а у 2018. и 2019. години 86 сагласности.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1.100	1.300	6.050

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Анамарија Вичек
Позиција	Државна секретарка
Институција	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
Емаил	anamarija.vicek@mpn.gov.rs
Телефон	Tel: (011) 363-1383; (011) 3616-293 Mob: 064 813 4041

Запошљавање			
Посебан циљ 3: Подстицање учешћа радно способних припадника ромске мањине на формалном тржишту рада			
Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)	4.000.000.000,00 РСД (33.842.493,65 ЕУР) за активне мере запошљавања (према Финансијском плану НЗС) и 550.000.000,00 РСД (4.653.342,88 ЕУР) за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (трансфер НЗС-у из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом).		
Потрошени буџет (2019)	3.151.278.654,49 РСД (26.661.781,96 ЕУР) за активне мере запошљавања финансиране из буџета НЗС; 443.748.944,65 РСД (3.754.392,71 ЕУР) за подстицање запошљавања ОСИ из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ; 452.571.026,90 РСД (3.829.033,03 ЕУР) по основу суфинансирање мера предвиђених локалним акционим плановима запошљавања од стране јединица локалних самоуправа		
Индикатор	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НЗС укључени у мере активне политике запошљавања		
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнућа (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	3.549	3.053	142.540
Оперативни циљ 1: Повећати учешће радно способних Рома и Ромкиња на формалном тржишту рада			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)	4.000.000.000,00 РСД (33.842.493,65 ЕУР) за активне мере запошљавања (према Финансијском плану НЗС) и 550.000.000,00 РСД (4.653.342,88 ЕУР) за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (трансфер НЗС-у из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом).		
Потрошени буџет (2019)	3.151.278.654,49 РСД (26.661.781,96 ЕУР) за активне мере запошљавања финансиране из буџета НЗС; 443.748.944,65 РСД (3.754.392,71 ЕУР) за подстицање запошљавања ОСИ из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ; 452.571.026,90 РСД (3.829.033,03 ЕУР) по основу суфинансирање мера предвиђених локалним акционим плановима запошљавања од стране јединица локалних самоуправа		
Индикатор	Укупан број незапослених лица на евиденцији НЗС која су се изјаснила као припадници ромске националне мањине на дан 31. децембар 2019. године		

Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	13.066	12.852	506.865
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 1 у 2019.			
М.1	Унапредити националне базе података о незапосленим припадницима ромске националне заједнице, без обзира на њихов статус на евиденцији Националне службе за запошљавање		Планиран буџет (2019)
	Активности: 3.1.1.1. Спроводити истраживање о ромској популацији са аспекта и запослености и незапослености на годишњем нивоу Национална служба води евиденцију о запошљавању лица који се налазе на евиденцији, и сходно томе, током 2019. године радно је ангажовано 5.389 лица ромске националности (2.008 Ромкиња). Такође на евиденцији националне службе, на дан 31.12.2019. године било је 25.918 лица (12.852 Ромкиње). 3.1.1.2. Повезати евиденцију НСЗ са базом података за праћење мера за инклузију Рома и Ромкиња на локалном нивоу Национална служба за запошљавање кроз редовне активности врши извештавање у оквиру споразума о учинку, на кварталном нивоу, о броју лица ромске националности укључених у мере активне политике запошљавања.		Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
М.2	Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња обукама из система активног тражења посла		Планиран буџет (2019)
	Активности: 3.1.2.1. Информисати и едуковати припаднике ромске заједнице (нарочито лица из категорије вишеструко рањивих) о значају и условима пријаве на евиденцију НСЗ кроз: - директан рад у филијалама и на терену саветника за запошљавање НЗС – мобилни тимови, каравани запошљавања, итд. - расписивање конкурса за предлоге пројеката организација цивилног друштва које би реализовале информативно-едукативне активности о правима и обавезама незапослених лица. У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), додељено је 36 грантова за пројекте које		3.1.2.1. У оквиру средстава за функционисање НСЗ Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива износи 60.000 ЕУР. Укупан износ опредељен за Грант шему је 1.990.000 ЕУР (ЕУ средства)

<p>спроводе 36 локалне самоуправе у обавезном партнерству са цивилним сектором. (Више о пројектима у Анексу). Основни тематски приоритети грант шеме јесу повећање запошљивости ромске популације и антидискриминација, те пројекти који се баве повећањем запошљивости реализују, између осталог, и информативно-едукативне активности о правима и обавезама незапослених лица.</p> <p>Национална служба за запошљавање у оквиру својих редовних активности и надлежности информише лица ромске националности о значају и условима пријављивања на евиденцију, као и о услугама које могу добити од Националне слиужбе у директном контакту и путем мобилних тимова и каравана запошљавања.</p> <p>Током 2019. године процена запошљивости (ПЗ) и индивидуални план запошљавања (укључујући и ревизије) извршена је за 22.334 Рома и 20.732 Ромкиње. Услуге професионалне оријентације (ПО) (информисање и саветовање о планирању каријере и селекција) користило је 330 Рома и 227 Ромкиња.</p> <p>Национална служба за запошљавање има делегираних 50 представника у 50 мобилних тимова/локалних самоуправа.</p> <p>3.1.2.2. Организовати семинаре и обуке за сензибилизацију саветника за запошљавање НСЗ, као и агенција за запошљавање за рад са теже запошљивим категоријама незапослених лица</p> <p>Национална служба је сагласна да се саветници за запошљавање укључе у обуке на тему сензибилизације, забране дискриминације, и подршке у запошљавању Рома и Ромкиња.</p> <p>Током 2019. године, интерну обуку на тему «Саветодавне вештине и профилисање» похађало је 146 запослених у НСЗ, док је обуку «Рад са тешким клијентима» похађало 26 запослених.</p>	<p><u>3.1.2.2.</u> У оквиру Финансијског плана НСЗ</p>		
	<p>Потрошен буџет (2019)</p>		
	<p><u>3.1.2.1.</u> У оквиру расхода за запослене у НСЗ</p>		
	<p><u>3.1.2.2.</u> У оквиру програмске активности Администрација и управљање</p>		
	<p>Индикатор: Број незапослених код којих је вршена процена запошљивости и индивидуални план запошљавања</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	22.334	20.732	898.167
	<p>Индикатор: Број незапослених који је користило услуге професионалне оријентације (информисање и саветовање о планирању каријере и селекција)</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	330	227	20.876
<p>Оперативни циљ 2: Превенција и смањење дискриминације Рома и Ромкиња на тржишту рада</p>			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			

Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 2 у 2019.			
М.1	Обезбедити ефикасну примену Закона о забрани дискриминације у односу на област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада.		Планиран буџет (2019)
	Активности: 3.2.1.1. Креирати јасне показатеље за препознавање дискриминације у областима приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада 3.2.1.2. Развијати систем пружања бесплатне правне помоћи Закон о бесплатној правној помоћи је почео да се примењује од 01. октобра 2019. године. Законом су препознате рањиве групе и дефинисани услови када лице може да се оствари право на бесплатну правну помоћ. (Више о условима у Анексу) Кроз подршку пројекта МДФ (Multi-donor Trust Fund for Justice Sector Support MDTF-JSS), успостављен је Регистар пружалаца бесплатне правне помоћи који води Министарство правде, као јединствену јавну електронску базу података. Министарство правде је уз подршку МДФ пројекта организовало два круга обука запослених дипломираних правника у јединицама локалне самоуправе односно лица која ће одлучивати о захтевима за бесплатну правну помоћ. Циљ ових обука јесте да се запослени у јединицама локалне самоуправе адекватно припреме за спровођење закона. Обуке су биле организоване према подручјима апелација (Београд, Ниш, Нови Сад, Крагујевац). Први круг обука био је организован пре почетка примене Закона у септембру, док је други круг обука завршен почетком децембра. На основу учешћа у обукама, преко 300 дипломираних правника је добило овлашћење Министарства да одлучују о захтевима грађана. (Више о обукама у Анексу)		Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

<p>M.2</p>	<p>Подизати свест друштва (и ромске заједнице) о значају забране дискриминације и механизмима заштите од дискриминације</p> <p>Активности:</p> <p>3.2.2.1. Организовати семинаре и обуке о забрани дискриминације у односу на област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада запослених у релевантним институцијама, удружењима послодаваца и ОЦД</p> <p>У оквиру Јавног конкурса за програме удружења „Унапређење положаја Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за 2019. годину подржано је седам програма удружења који су усмерени на област запошљавања и приступа тржишту рада. Активности су реализоване у Београду, Босилеграду, Прокупљу, Бојнику, Лесковацу, Житорађи, Дољевцу, Сјеници и Новој Вароши. Активности су биле усмерене на подстицање развоја предузетништва код Рома и Ромкиња, као и подстицање социјалног предузетништва. Такође, организоване су радионице за активно тражање посла, обуке за израду бизнис планова, обуке за запослене у јавним институцијама у области забране дискриминације у приступу тржишту рада кроз подизање капацитета и информисаности у сфери запошљавања и samozapošljavanja. У активностима су, поред Рома и Ромкиња, били укључени релевантни актери на локалу, Национална служба за запошљавање, представници бизнис сектора и др. Један од програма је био усмерен на повратнике по уговору о реадмисији. Све активности праћене су медијским кампањама на локалу.</p> <p>3.2.2.2. Расписати конкурс за ОЦД које заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња у области забране дискриминације у односу на област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада</p> <p>У оквиру Програма ”Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома” који финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), додељено је 36 грантова за пројекте које спровode 36 локалне самоуправе у обавезном партнерству са цивилним сектором. Основни тематски приоритети грант шеме јесу повећање запошљивости ромске популације и антидискриминација, те пројекти који се баве темом антидискриминације спровode различите активности у виду обука, радионица, инфо сесија, округлих столова, итд. како би указали на проблем дискриминације ромског становништва у свим</p>	<p>Планиран буџет (2019)</p> <p><u>3.2.2.2.</u></p> <p>Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива износи 60.000 ЕУР.</p> <p>Укупан износ опредељен за Грант шему је 1.990 000 ЕУР (ЕУ средства).</p> <hr/> <p>Потрошен буџет (2019)</p> <p><u>3.2.2.1.</u></p> <p>3.657.281,55 РСД (30.942,88 ЕУР)</p>
-------------------	---	--

	сферама живота и подржали унапређење положаја Рома и Ромкиња. Национална служба је сагласна да се појача капацитет свих релевантних актера који се баве запошљавањем Рома и Ромкиња на тему спречавања дискриминације лица ромске припадности.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 3: Повећати конкурентност припадника ромске националне мањине на тржишту рада.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)		4.000.000.000,00 РСД (33.842.493,65 ЕУР) за активне мере запошљавања (према Финансијском плану НСЗ) и 550.000.000,00 РСД (4.653.342,88 ЕУР) за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (трансфер НСЗ-у из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом).	
Потрошени буџет (2019)		3.151.278.654,49 РСД (26.661.781,96 ЕУР) за активне мере запошљавања финансиране из буџета НСЗ; 443.748.944,65 РСД (3.754.392,71 ЕУР) за подстицање запошљавања ОСИ из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ;	
Индикатор		Укупан број незапослених са евиденције НСЗ укључени у мере АПЗ	
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	3.549	3.053	142.540
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 3 у 2019.			
М.1	Активно промовисати и развијати политике и мере које имају за циљ повећавање запошљивости лица ромске националности, са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих лица. Активности: 3.3.1.1. Подржати укључивање на тржиште рада незапослених лица ромске националности, посебно корисника новчане социјалне помоћи, кроз мере активне политике запошљавања: обуке за активно тражење посла, тренинге самоефикасности, клуб за тражење посла, сајмове запошљавања и обуке за развој предузетништва У оквиру пројекта “Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији” СКГО спроводи „Иницијативу за инклузију фаза 2” пројекат Немачке међународне сарадње који спроводи GIZ. У 9 одабраних ЈЛС (Ваљево, Пожаревац, Сомбор, Вршац, Бач, Краљево, Рашка, Апатин и Нови Пазар) реализује се		Планиран буџет (2019) 3.3.1.1. Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива “Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији износи 150.000 ЕУР Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива “Подршка

	<p>подршка Ромима и другим маргинализованим групама, на плану повећања запошљивости према конкурс за доделу бесповратних средстава (грантова). Подршка Ромима и другим маргинализованим групама у 9 одабраних ЈЛС реализује се кроз подршку стицању (не)формалног образовања, самозапошљавању, кроз психосоцијалну подршку (посебно за повратнике), реинтеграцију у школски систем (за повратнике), инклузију путем активних мера запошљавања, инклузију путем обука/праксе у приватним фирмама, затим кроз подршку запошљавању особа и материјалну подршку малим и средњим предузећима која учествују у обукама.</p> <p>У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), додељено је 36 грантова за пројекте које спроводе 24 локалне самоуправе у обавезном партнерству са цивилним сектором. Основни тематски приоритети грант шеме јесу повећање запошљивости ромске популације и антидискриминација. Подршка Ромима у локалним самоуправама реализује се кроз психосоцијалну подршку, обуке за тражење посла и самозапошљавање, стручне/занатске обуке, плаћене радне праксе, стручне праксе у приватним фирмама, подршку у виду опреме за послодавце који су спремни да запосле Роме и Ромкиње.</p> <p>Током 2019. године мерама активних политика које организује НЗС обухваћено је 6.602 незапослена Рома (3.053 жена), што представља учешће од 4,63% у укупном броју незапослених укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 4.685 незапослених Рома (2.137 жена), у програме додатног образовања и обука 845 незапослених Рома (498 жена), у програме субвенција за запошљавање 732 незапослених Рома (307 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 340 незапослених Рома, од којих је 111 жена.</p> <p>У оквиру програма немачко-српске развојне сарадње, Немачка организација за међународну сарадњу – ГИЗ је у сарадњи са Министарством омладине и спорта у периоду од јула 2015. године до децембра 2019. године, реализовала пројекат „Подстицање запошљавања младих“</p> <p>Мере пројекта су усмерене ка унапређивање запошљивости младих Рома и Ромкиња и обухватају:</p>	<p>ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" износи 60.000 ЕУР.</p> <p>Укупан износ опредељен за Грант шему је 1.990.000 ЕУР (ЕУ средства)</p> <p>Мере активних политика запошљавања које организује НЗС су у оквиру укупно планираних средстава за реализацију мера АПЗ</p> <p><u>3.3.1.2.</u> Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива износи 150.000 евра.</p> <p>Потрошен буџет (2019)</p> <p>Мере активних политика запошљавања које организује НЗС су у оквиру укупно утрошених средстава за реализацију мера АПЗ</p>
--	--	--

	<p>- активности каријерног вођења и саветовања (обуке за писање радне биографије и мотивационог писма, представљање послодавцу, симулације разговора за посао, информисање о приликама на тржишту рада итд.);</p> <p>- организовање стручних обука које обезбеђују стицање знања и способности потребних за обављање одређених занимања (обуке за завариваче, управљање грађевинским машинама, оператере у производњи, фризере, помоћно особље у хотелима и ресторанима, извођење грађевинских радова, особље за рад у пекари).</p> <p>Пројекат је обухватио 12.731 директног корисника и запослено је 1422 младих од којих је 35% жена и 191 припадника ромске националне мањине. 10.022 младих похађало је обуке за тражење посла и управљање каријером; 1.392 незапослених младих похађало је стручне обуке; 265 повратника и Рома је похађало специфичне стручне обуке; 192 младих подржано је за покретање посла у ИТ/креативним индустријама у хабовима; 506 младих подржано је да започну сопствени посао у пољопривреди укључивањем у активности пчеларских и пољопривредних задруга; 304 лица је прошло посредовање у запошљавању; 50 младих је стекло вештине предузетништва у ученичким компанијама; подржано је 20 социјалних предузећа.</p> <p>3.3.1.2. Објавити јавне позиве за доделу субвенције за самозапошљавање Рома и Ромкиња</p> <p>У оквиру пројекта “Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији” СКГО спроводи „Иницијативу за инклузију фаза 2“ пројекат Немачке међународне сарадње који спроводи GIZ. У 9 одабраних ЈЛС реализује се подршка Ромима и другим маргинализовани групама, на плану повећања запошљивости према конкурс за доделу бесповратних средстава (грантова). Подршка Ромима и другим маргинализовани групама у 9 одабраних ЈЛС реализује се кроз горе наведене видове подршке, укључујући самозапошљавање.</p> <p>Јавни позив за доделу субвенције за самозапошљавање за припаднике ромске националне мањине расписан је од стране НСЗ дана 22. фебруара 2019. године. Рок за подношење документације утврђене јавним позивом био је 22. април 2019. године.</p> <p>У периоду јануар-децембар 2019. године, додељено је 197 субвенција за самозапошљавање припадника</p>	
--	---	--

	ромске националне мањине (82 Ромкиње), од којих 121 субвенција по посебном јавном позиву.	
	Индикатор: Број незапослених обухваћено мерама активне тражење посла	
	Роми	Ромкиње
	2.548	2.137
	Укупна популација	
	119.294	
	Индикатор: Број незапослених којима су додељене субвенције за самозапошљавање	
	Роми	Ромкиње
	115	82
	Укупна популација	
	4.190	
M.2	<p>Укључити већи број незапослених лица ромске националности у програм функционалног основног образовања одраслих и додатног образовања и обуке ради стицања додатних знања, вештина и компетенција ради конкурентнијег иступања на тржишту рада.</p> <p>Активности:</p> <p>3.3.2.1. Укључити већи број Рома и Ромкиња у Програм функционалног основног образовања одраслих</p> <p>Функционално основно образовање одраслих је програм из система додатног образовања и обуке. Програм подразумева стицање основног образовања у складу са законом, уз могућност стицања компетенције за обављање једноставних послова. Програм је намењен незапосленим лицима без основног образовања.</p> <p>Током 2019. године овим програмом обухваћено је укупно 707 Рома (од којих је 425 Ромкиња).</p> <p>3.3.2.2. Организовати програме плаћених радних пракси, стажирања и других облика стицања радног искуства за младе Роме и Ромкиње у институцијама на националном и локалном нивоу</p> <p>У оквиру пројекта “Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији” СКГО спроводи „Иницијативу за инклузију фаза 2“ пројекат Немачке међународне сарадње који спроводи GIZ. У 9 одабраних ЈЛС реализује се подршка Ромима и другим маргинализовани групама, на плану повећања запошљивости према конкурс за доделу бесповратних средстава (грантова). Подршка Ромима и другим маргинализованим групама у 9 одабраних ЈЛС предвиђена је кроз организацију плаћених радних пракси, стажирање и стицање радног искуства.</p> <p>У оквиру Програма “Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома” који финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016,</p>	<p>Планиран буџет (2019)</p> <p><u>3.3.2.1.</u></p> <p>У оквиру укупно планираних средстава за реализацију мера АПЗ</p> <p><u>3.3.2.2.</u></p> <p>Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива “Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији” износи 150.000 евра.</p> <p>У оквиру укупно планираних средстава за реализацију мера АПЗ</p> <p>Максимални износ грантова који је на располагању за појединачне пројекте у оквиру Позива “Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију</p>

<p>а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), додељено је 36 грантова за пројекте које спровode локалне самоуправе у обавезном партнерству са цивилним сектором. Основни тематски приоритети грант шеме јесу повећање запошљивости ромске популације и антидискриминација. У 24 локалне самоуправе чији се пројекти баве тематским приоритетом који се односи на повећање запошљивости, подршка Ромима реализује се кроз стручне/занатске обуке, плаћене радне праксе, стручне праксе у приватним и јавним фирмама у циљу стицања радног искуства и повећања запошљивости ромске популације.</p> <p>Поред програма стручне праксе који је саставни део опуса програма из система додатног образовања и обуке, Националним акционим планом запошљавања за 2019. годину уведена су два нова програма из система додатног образовања и обуке.</p> <p>Програм приправника за младе са високим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо четворогодишње образовање (најмање 240 ЕСПБ). У програм се могу укључити незапослене особе са инвалидитетом и Роми до 35 година старости, без обзира на просечну оцену и дужину тражења посла на евиденцији незапослених.</p> <p>Програм приправника за незапослене са средњим образовањем - подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање. Право на укључивање у програм приправника имају незапослени Роми са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање.</p>	<p>Рома”износи 60.000 евра.</p> <p>Укупан износ опредељен за Грант шему је 1 990 000 евра (ЕУ средства).</p>	
	<p>Потрошен буџет (2019)</p> <p><u>3.3.2.1.</u> У оквиру укупно утрошених средстава за реализацију мера АПЗ</p> <p><u>3.3.2.2.</u> У оквиру укупно утрошених средстава за реализацију мера АПЗ</p>	
<p>Индикатор: Број незапослених обухваћено функционалним основним образовањем</p>		
Рома	Ромкиње	Укупна популација
282	425	1.305
<p>Индикатор: Број незапослених на стручној пракси</p>		
Рома	Ромкиње	Укупна популација
6	10	4.581
<p>Индикатор: Број незапослених обухваћен програмом приправника за младе са високим образовањем</p>		
Рома	Ромкиње	Укупна популација
11	20	138
<p>Индикатор: Број незапослених обухваћен програмом приправника за незапослене са средњим образовањем</p>		
Рома	Ромкиње	Укупна популација
24	12	264

Оперативни циљ 4: Подстицати запошљавање и економско оснаживање Рома и Ромкиња са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)		4.000.000.000,00 РСД (33.842.493,65 ЕУР) за активне мере запошљавања (према Финансијском плану НСЗ) и 550.000.000,00 РСД (4.653.342,88 ЕУР) за подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (трансфер НСЗ-у из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом).	
Потрошени буџет (2019)		3.151.278.654,49 РСД (26.661.781,96 ЕУР) за активне мере запошљавања финансиране из буџета НСЗ; 443.748.944,65 РСД (3.754.392,71 ЕУР) за подстицање запошљавања ОСИ из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ;	
Индикатор		Број незапoлeних са евиденције НСЗ укључени у мере АПЗ	
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	3.549	3.053	142.540
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 4 у 2019.			
М.1	<p>Развијати и спроводити афирмативне мере финансијске и нефинансијске подршке са циљем подршке запошљавању и економском оснаживању пословних активности Рома и Ромкиња</p> <p>Активности:</p> <p>3.4.1.1. Развијати одрживе програме финансијске подршке послодавцима у приватном сектору за запошљавање Рома и Ромкиња</p> <p>У складу са Националним акционим планом за запошљавање, лица ромске националности су препознати као категорија теже запошљивих и имају приоритет приликом укључивања у мере активне политике запошљавања. У програме које подразумевају финансијску подршку послодавцима у приватном сектору Национална служба за запошљавање је током 2019. године укључила: у програм Стручне праксе 18 лица (9 Ромкиња), у програм Стицања практичних знања 18 лица (9 Ромкиња), у Програм приправника и волонтера 64 лица (31 Ромкиња), у програм Јавни позив послодавцима за доделу субвенције за запошљавање лица из категорије тешке запошљивих на новоотвореним радним местима 466 лица (201 Ромкиња). Кроз Јавни конкурс за субвенцију зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства у 2018. години запослено је 5 особа са инвалидитетом ромске националности.</p>		Планиран буџет (2019) <u>3.4.1.1.</u> У оквиру укупно планираних средстава за реализацију мера АПЗ
			Потрошен буџет (2019) <u>3.4.1.1.</u> У оквиру укупно утрошених средстава за реализацију мера АПЗ

	3.4.1.2. Објавити конкурс за предлоге пројеката организација цивилног друштва које подстичу и развијају: - традиционална занимања код Рома и Ромкиња, - задругарство и друге облике удруживања Рома и Ромкиња, - агроразвој за Роме и Ромкиње који живе на селу и кориснике НСП који желе да са баве пољопривредном производњом и/или сточарством Национална служба ће у оквиру своје надлежности и својих редовних активности као учесник у пројектима, пружати континуирану подршку у имплементацији пројектних активности.		
	Индикатор: Укупан број незапослених укључених у активност		3.4.1.1.
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	310	225	4.586
М.2	Подстицати развој ромског предузетништва Активности: 3.4.2.1. Обезбедити подршку у развоју предузетништва кроз: - услуге обуке, - услуге менторинга, - саветодавне услуге, - подршку у опреми кроз расположиве програме Током 2019. године Министарство омладине и спорта је путем јавних конкурса одобрило 28 пројекта удружења и ЈЛС, које имају основану канцеларију за младе, а који су усмерени ка унапређењу услова и механизма који поспешују запошљавање, самозапошљавање и предузетништво младих кроз међусекторску сарадњу. Међу тим пројектима издвајамо шест пројеката који су кроз разне едукације, обуке и подршку ментора, директно укључили и 77 младих Рома и Ромкиња за остварење ових циљева. (МОС) Национална служба у оквиру својих редовних активности већ спроводи информативно саветодавне и едукативне услуге за развој предузетништва, и током 2019. године у меру Информисање и саветовање за развој предузетништва, укључила је 1.287 лица (553 ромкиња), 303 лица (127 Ромкиња) у Обуку за развој предузетништва и у едукативне услуге у Пословном центру 281 лице (112 Ромкиња).		Планиран буџет (2019) <u>3.4.2.1</u> 79.502.521,00 РСД (672.640,89 ЕУР) Мере за развој предузетништва које организује НЗС су у оквиру средстава за функционисање НЗС
			Потрошен буџет (2019) <u>3.4.2.1</u> 69.997.038,00 РСД (592.218,58 ЕУР) Мере за развој предузетништва које организује НЗС су у оквиру расхода за запослене у НЗС
	Индикатор: Број незапослених који су користили услугу менторинга		
	Роми	Ромкиње	Укупн.популација
	4	10	431
	Индикатор: Број незапослених који су користиле едукативне услуге у Пословном центру		
	Роми	Ромкиње	Укупн.популација
	169	112	10.958

Оперативни циљ 5: Поставити политику запошљавања Рома и Ромкиња као интегрални део политике локалног економског развоја.			
Укупан буџет	900.000.000,00 РСД планирано Финансијских планом НЗС за суфинансирања мера предвиђених локалним акционим плановима запошљавања		
Планирани буџет (2019)	452.571.026,90 РСД реализовано суфинансирање мера предвиђених локалним акционим плановима запошљавања		
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор	Број незапослених укључен у програм суфинансирања ЛАПЗ		
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	175	75	4.837
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 5 у 2019.			
М.1	Јачати капацитете и подстицати дијалог и сарадњу актера од значаја за развој локалне економске политике и политике запошљавања Активности: 3.5.1.1. Укључити мере за запошљавање Рома и Ромкиња у локалне акционе планове запошљавања уз партиципацију ОЦД Јединице локалних самоуправа на основу анализе тржишта рада свог локалног подручја креирају програме/мере намењене посебно осетљивим циљним групама међу којима, између осталог, могу бити и Роми. 3.5.1.2. Оснажити капацитете ЈЛС и других социјалних актера у локалној заједници за анализу тржишта рада, имплементирање мера и евалуацију ефеката локалних акционих планова. Национална служба у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање и социјална питања сваке године организује округле столове са циљем јачања капацитета јединице алокалних самоуправа у изради и сачињавању локалних акционих планова, имплементирању мера и евалуацији ефеката локалних акционих планова. Током 2019. године одржана су 4 регионална састанка током којих учесницима је представљен Национални акциони план запошљавања за 2019. годину и пружене су додатне информације о мерама активне политике запошљавања које су се суфинансирале у 2019. години удруживањем средстава одређеним у Финансијском плану НЗС и средстава из буџета јединица локалних самоуправа.		Планиран буџет (2019)
			<u>3.5.1.1.</u> 900.000.000,00 РСД (7.614.561,07 ЕУР) динара као приходи других нивоа власти Потрошен буџет (2019) <u>3.5.1.1.</u> 452.571.026,90 РСД (3.829.033,03 ЕУР) од стране ЈЛС за програм суфинансирања и средства НЗС у оквиру утрошених средстава по мерама активн

Уз подршку ГИЗ припремљен је ревидирани Приручник за израду локалних акционих планова запошљавања.				
Индикатор Број незапослених укључен у програм суфинасирања ЛАПЗ				
Роми	Ромкиње	Укупна популација		
169	69	4.837		
Оперативни циљ 6: Повећати број Рома и Ромкиња запослених у органима јавне власти.				
Укупан буџет				
Планирани буџет (2019)				
Потрошени буџет (2019)				
Индикатор				
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Међурезултат (2019)				
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 6 у 2019.				
М.1	<p>Подстицати запошљавање Рома и Ромкиња у институцијама на локалном и националном нивоу, у сагласности са органима локалних самоуправа и у складу са фискалним ограничењима</p> <p>Активности:</p> <p>3.6.1.1. Развијати и јачати мрежу координатора за ромска питања, укључујући и повећање њиховог броја, у складу са локалним потребама, у циљу остваривања блиске сарадње са другим релевантним механизмима за побољшање положаја Рома и Ромкиња</p> <p>3.6.1.2. Формирати мобилне тимове (које чине координатор/ка за ромска питања, здравствена медијаторка, педагошки асистент/киња и представници НЗС и ЦСР) на локалном нивоу ради подстицања интерсекторске сарадње</p> <p>У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО) а финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016, у 10 јединица локалне самоуправе у којима су кроз Програм формиране мобилни тимови (Лебане, Пирот, Смедеревска Паланка, Бечеј, Аранђеловац, Младеновац, Вршац, Дољевац, Сурдулица и Лозница) израђени су и усвојени локални акциони планови (ЛАП) за социјално укључивање Рома и Ромкиња, у чијој изради су учествовале мултисекторске радне групе састављене од представника свих релевантних ресорних институција на локалном нивоу и представника цивилног друштва, при чему се посебно водило рачуна о стварним потребама ромске</p>		Планиран буџет (2019)	
			<p><u>3.6.1.1.</u> За израду „Оперативних планова за мобилне тимове за инклузију Рома“ око 12.000.000 РСД (101.527,48 ЕУР) од тога 6.000.000 РСД (50.763,74 ЕУР) су ЕУ средстава и 6.000.000 РСД средства ЈЛС</p>	
			Потрошен буџет (2019)	
			<p><u>3.6.1.1.</u> Око 6.000.000 РСД (50.763,74 ЕУР)</p>	

	<p>заједнице при дефинисању мера и активности из области образовања, становања, запошљавања, здравља, социјалне политике, очувања културе и традиције Рома, заштите људских и мањинских права, родне равноправности и успостављања антидискриминационих механизма. У ових 10 градова и општина одржаване су редовне седнице Локалних међусекторских координационих тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња, тела која су формирана кроз Програм и која знатно доприносе остварењу међусекторске сарадње на локалу. Кроз јавни позив изабрано је још 10 додатних локалних самоуправа (Власотинце, Пожаревац, Коцељева, Ниш, Алексинац, Бор, Бела Паланка, Сомбор, Оџаци и Крушевац) којима ће бити пружена свеобухватна техничка и стручна подршка у процесу израде или унапређења ЛАП-ова за социјално укључивање Рома и Ромкиња.</p> <p>Израда Оперативних планова за мобилне тимове за инклузију Рома (ОП) је завршена. Током првог квартала 2019. године за свих 10 ЈЛС одржане су по 2 радионице за израду ОП за мобилне тимове. Такође, експерти који раде на ОП су у складу са развојем ЛАП-ова унапредили нацрте ОП како би ова два документа била конзистентна. Припремљен је сет докумената (Матрица за ОП, образац за финансијско и наративно извештавање, смернице за израду ОП и нацрт уговора за кофинансирање ОП), и потписивање уговора у свих 10 градова и општина било је током јесени 2019. године. Припрема финалних нацрта ОП-ова је у потпуности усклађена са финалним ЛАП-овима.</p> <p>У оквиру ИПА 2016 Програма, 10 новоформираних Мобилних тимова добили су подршку кроз обуке и јачање капацитета за обуке ToT, "Peer to Peer", Људска и мањинска права, ПЦМ.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Такође, сваком Мобилном тиму је додељен ментор за подршку и припрему Оперативног плана; •Мобилни тимови обилазе насеља, раде појединачне случајеве, као и текуће активности које се односе на обележавање Светског дана Рома, поделе уџбеника, ужина, мобилизације заједнице, активности које спроводе други Програми и пројекти који се односе на образовање, запошљавање, здравље, социјалну политику, културу. •Након усвајања ОП и финансирања од септембра 2019. године раде се месечни пресеци кроз јасне индикаторе шта су радили и које су водеће индикаторе испунили, као и пресек досадашњих главних 	
--	--	--

	остварених циљева и активности, пре суфинансирања ОП. Национална служба за запошљавање је током 2019. године делегирала 50 представника у мобилне тимове у 50 локалних самоуправа. 3.6.1.3. Побољшати информисање о могућностима запошљавања Рома и Ромкиња посредством ОЦД		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 7: Легализовати рад неформално запослених Рома и Ромкиња, а посебно индивидуалних сакупљача секундарних сировина, и увести у систем управљање отпадом на нивоу локалних самоуправа.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 7 у 2019.			
М.1	Легализовати рад неформално запослених Рома и Ромкиња Активности: 3.7.1.1. Анализирати разлоге рада значајног броја Рома и Ромкиња у сивој економији Канцеларија за људска и мањинска права је 2016. године уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и Шведске агенције за развој (СИДА) израдила Анализу рада значајног броја Рома у сивој економији: проблеми и могућа решења		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
М.2	Уредити правни статус лица која се баве сакупљањем и класирањем отпада Активности: 3.7.2.1. Пратити примену Закона о управљању отпадом у делу који се односи на забрану депоновања отпадног материјала који се може рециклирати 3.7.2.2. Подстицати ЈЛС да кроз јавно-приватна партнерства раде на уређењу питања управљања отпадом узимајући у обзир интересе и ресурсе сакупљача секундарних сировина кроз: - израду локалних планова којима се предвиђа укључивање индивидуалних сакупљача секундарних сировина у легалне токове управљања отпадом, - израду		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)

	локалне планске документације, - давање субвенције индивидуалним сакупљачима секундарних сировина за опремање потребном опремом	
Роми	Ромкиње	Укупна популација

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Ненад Нерић
Позиција	Државни секретар
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачких и социјалних питања
Емаил	nenad.neric@minrzs.gov.rs
Телефон	011 3038 661
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Зоран Мартиновић
Позиција	директор
Институција	Национална служба за запошљавање
Емаил	kabinet@nsz.gov.rs
Телефон	011/2929-903
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Дарја Котуровић
Позиција	
Институција	Министарство правде
Емаил	dkoturovic@mpravde.gov.rs
Телефон	+381113620458
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Тања Срећковић
Позиција	
Институција	Канцеларија за људска и мањинска права
Емаил	tanja.sreckovic@ljudskaprava.gov.rs
Телефон	011/ 22 50 682
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Радован Игњатовић
Позиција	саветник
Институција	Министарство омладине и спорта
Емаил	radovan.ignjatovic@mos.gov.rs
Телефон	+381 11 313-0910
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Милица Станковић
Позиција	
Институција	Министарство привреде
Емаил	milica.stankovic@privreda.gov.rs
Телефон	+381 11 333 4144
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Наталија Матуновић-Милошевић
Позиција	Шеф одељења за социјалну инклузију/Програмски менаџер
Институција	Стална конференција градова и општина
Емаил	natalija.matunovic@skgo.org
Телефон	+381 11 735 79 60

Здравље			
Посебан циљ 4: Унапредити здравље Рома и Ромкиња, унапредити приступ здравственим услугама и омогућити пуно остваривање права на здравље у здравственом систему Републике Србије.			
Унапредити здравље Рома и Ромкиња, унапредити приступ здравственим услугама и омогућити пуно остваривање права на здравље у здравственом систему Републике Србије.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2019)			
Потрошен буџет (2019)			
Индикатор	Унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији		
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнућа (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 1: Развити подржавајуће окружење за развој и здравље Рома и Ромкиња			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор	Број посећених Рома		
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 1 у 2019.			
М.1	Повећати број Рома и Ромкиња који користе јавно-здравствене програме и активности које утичу на неповољне услове за развој и здравље Рома и Ромкиња на територији Републике Србије, уз нагласак на оне код којих је вулнерабилност највише изражена Активности: 4.1.1.1. Организовати периодичне теренске посете ромским породицама ради анализе потреба од стране здравствених радника и/или здравствене медијаторке локалног дома здравља 4.1.1.2. Подржати ОЦД за активности које доприносе очувању здравља Рома и Ромкиња (унапређење хигијенско епидемиолошких услова у ромским насељима, повећање обухвата обавезном имунизацијом, побољшање репродуктивног здравља, превенција хроничних незаразних обољења, побољшање нутритивног статуса одојчади и мале деце у ромским насељима, смањење болести зависности и други ризици).	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	

	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 2: Унапредити развој и здравље ромске деце.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор	Вакцинација деце		
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 2 у 2019.			
М.1	Унапредити приступ правовременој и свеобухватној антенаталној здравственој заштити и обезбедити циљане превентивне програме у ромској заједници за труднице Активности: 4.2.1.1. Реализовати редовне прегледе за труднице кроз гинеколошке прегледе у амбуланти и посете патронажне службе дома здравља 4.2.1.2. Реализовати едукативне програме подршке за труднице од стране здравствених медијаторки и организација цивилног друштва и посебне оброке за труднице	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	
М.2	Повећати обухват ромске деце имунизацијом и обезбедити програм за побољшање ухрањености ромске деце Активности: 4.2.2.1. Организовати редовне кампање имунизације и у неформалним ромским насељима 4.2.2.2. Пратити нутритивни статус ромске деце кроз редовне прегледе у амбуланти и на терену 4.2.2.3. Организовати посебне оброке за децу до 5 година старости	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	
М.3	Унапредити капацитете здравствених радника патронажних, педијатријских и саветодавних служби да одговоре на развојне потребе ромске деце и адолесцената Активности: 4.2.3.1. Повећати обухват ромске популације услугама развојног саветовалишта стационарним и теренским радом	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	

Оперативни циљ 3: Унапредити здравље Рома и Ромкиња у области хроничних незаразних болести и репродуктивног здравља			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор		Превентивни прегледи	
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 3 у 2019.			
М.1	Унапредити приступ услугама за заштиту репродуктивног здравља жена и рано откривање хроничних незаразних обољења Активности: 4.3.1.1. Унапредити приступ услугама за заштиту репродуктивног здравља 4.3.1.2. Приликом реализације скрининг програма на карцином колона, цервикса и дојке, обезбедити обухват и ромске популације у неформалним насељима		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
М.2	Подићи ниво информисаности и свести Рома и Ромкиња о ризичном понашању за очување здравља Активности: 4.3.2.1. Информисати ромску популацију о последицама ризичног понашања по здравље Током 2019. године Министарство омладине и спорта је путем јавних конкурса одобрило 4 пројекта удружења путем којима је 10520 младих информисано о последицама ризичног понашања по здравље и организоване промоције здравих стилова живота. Подаци се не воде према националности али је у пројектима наведено да ће се обухватити и ромска популација.		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
	Индикатор: Број младих информисано о последицама ризичног понашања по здравље		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
			6.000
Оперативни циљ 4: Унапредити приступ квалитетној здравственој заштити без дискриминације			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор		Број здравствених медијаторки	
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација

Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 4 у 2019.			
М.1	Дефинисати и правно уредити одговарајући програм едукације за здравствене медијаторе кроз формално образовање као и програм њиховог сталног стручног усавршавања 4.4.1.1. Припремити програм за обуку нових и усавршавање постојећих здравствених медијаторки 4.4.1.2. Спроводити анализу потреба у циљу унапређења приступа услугама здравствених медијаторки од стране корисника 4.4.1.3. Обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије за ангажовање здравствених медијаторки 4.4.1.4. Збирне податке које прикупљају здравствене медијаторке уврстити у јединствену базу података о примени Стратегије	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	
М.2	Обезбедити механизме за информисање и заштиту права Рома и Ромкиња у области здравствене заштите на нивоу здравствених установа Активности: 4.4.2.1. Организовати обуке за здравствене раднике о заштити пацијената од дискриминације, нарочито у раду са припадницима ромске националне мањине 4.4.2.2. Организовати кампању за подизање нивоа информисаности Рома и Ромкиња о правима пацијената у области здравствене заштите	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	
Оперативни циљ 5: Промовисати здраве стилове живота и унапредити обухват Рома и Ромкиња превентивним здравственим активностима			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 5 у 2019.			

М.1	Организовати здравствено-васпитни рад и едукацију Рома и Ромкиња о здравим стиливима живота и унапредити хигијенско-епидемиолошке услова у насељима Активности: 4.5.1.1. Организовати јавно-здравствене активности (чишћење насеља, приступ пијаћој води, дератизација и дезинсекција...) ради унапређења хигијенско епидемиолошких услова 4.5.1.2. Организовати едукативне активности са младим Ромима и Ромкињама о последицама ризичног понашања на здравље		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Особа задужена за извештавање			
Име, презиме		Драган Ђорђевић	
Позиција		Сарадник	
Институција		Министарство здравља	
Емаил		dragan.djordjevic@zdravlje.gov.rs	
Телефон		011 3614 666	
Особа задужена за извештавање			
Име, презиме		Зорица Лабудовић	
Позиција		Руководилац Групе за сарадњу са удружењима и канцеларијама за младе	
Институција		Министарство омладине и спорта	
Емаил		zorica.labudovic@mos.gov.rs	
Телефон		011/2605-150	

Становање			
Посебан циљ 2: Унапредити услове становања Рома и Ромкиња			
Унапредити услове становања Рома и Ромкиња у Републици Србији кроз обезбеђивање правне сигурности стамбеног статуса, доступности услуга, материјала, објеката, инфраструктуре, финансијске приуштивости, одговарајуће настањивости и приступачности, одговарајуће локације и културне адекватности, како је дефинисано међународним стандардима о праву на адекватно становање, а које је Република Србија ратификовала.			
Укупан буџет	ИПА 2013 Пројекат „Техничка помоћ за унапређење животних и стамбених услова ромске популације у неформалним насељима“, у вредности од 1.345.261,75 ЕУР (159.002.674,44 РСД) ИПА 2014 Пројекат „Техничка помоћ за унапређење социо економских услова живота ромске популације“, у вредности од 2.681.290,00 ЕУР (316.913.999,03 РСД)		
Планиран буџет (2019)			
Потрошен буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнућа (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 1: Обезбедити програмске и информационе предуслове за унапређење услова становања Рома и Ромкиња			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 1 у 2019.			
М.1	Обезбеђивање програмских предуслова за унапређење становања Рома и Ромкиња Активности: 2.1.1.1. Координирати израду и усвојање локалних акционих планова за унапређивање услова становања кроз израду националне стамбене стратегије, која ће обухватити и унапређење услова становања Рома и Ромкиња-прва фаза (у складу са Законом о планирању изградње) 2.1.1.2. Едуковати удружења која заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња на тему дискриминације и остваривања права у области становања, као и пружања бесплатне правне помоћи становницима насеља		Планиран буџет (2019) <u>2.1.1.3.</u> За програм „Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“ предвиђено 60.000 ЕУР (7.091.676,00 РСД)

<p>У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржано је формирање правне помоћи и подршке за потребе озакоњења стамбених објеката у ромским подстандардним насељима у 10 локалних самоуправа: Сомбор, Вршац, Параћин, Пожаревац, Лесковац, Младеновац, Сурдулица, Лебане, Пирот и Алексинац. Током 2019.године започет је процес а до краја 2020. године се очекује његова пуна реализација. За реализацију наведеног процеса СКГО је обавила инструктажу одабраног уговарача који ће радити на терену са ЈЛС за потребе сензибилисаног рада са ромском заједницом по питању озакоњења њихових објеката и других питања од значаја за област становања.</p> <p>Реализована обука „Шансе и изазови за укључивање удружења грађана која делују на пољу социјалне инклузије Рома и Ромкиња у процесу унапређења стамбених услова у подстандардним насељима“ за представнике удружења грађана из општина укључених у ИПА 2013 (март 2019)</p> <p>2.1.1.3. Пружити стручну и финансијску подршку јединицама локалних самоуправа у спровођењу локалних акционих планова и других мера за унапређење услова становања Рома и Ромкиња</p> <p>У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржана је израда 11 урбанистичких планова за ромска подстандардна насеља у сл.локалним самоуправама: Сомбор, Бач, Беочин, Пећинци, Кучево, Врњачка Бања, Куршумлија, лебане, Лесковац, Сурдулица и Бујановац. Током 2019. године завршен је процес њиховог усвајања од стране локалних самоуправа (Врњачка Бања је усвојила план у јануару 2020. године).</p> <p>У оквиру програма ИПА 2013 „Техничка помоћ за унапређење животних и стамбених услова ромске популације у неформалним насељима у Републици Србији“, током маја месеца 2019. године одржан је последњи сет обука за представнике мобилних тимова за инклузију Рома, по регионалном принципу, у Новом Саду, Ковачици, Врњачкој Бањи и Нишу. На обукама је учествовало 77 представника ЈЛС у којима се пројекат реализовао.</p>	<p>Потрошен буџет (2019)</p> <p><u>2.1.1.3.</u> За програм „Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“ реализовано је 60.000 ЕУР (7.091.676,00 РСД)</p>
---	---

	Значајан допринос пројекта направљен је у области опративног планирања мобилних тимова које је, осим унапређења методологије оперативног планирања и успостављања механизма за праћење остварених резултата, подразумевало и обезбеђивање средстава локалног буџета за њихову имплементацију (око 140.000 евра за 2019. годину). Током 2019. године пружена је техничка подршка у изради оперативних планова мобилних тимова у 20 партнерских општина ИПА 2013 пројекта којима се допринело имплементацији локалних акционих планова за социјално укључивање Рома и Ромкиња. Такође, дефинисана је и примењене методологија за мониторинг реализације Оперативних планова у 20 партнерских општина		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
М.2	Обезбеђивање информационих предуслова за унапређење становања Рома и Ромкиња Активности: 2.1.2.1. Успоставити и водити просторну базу података подстандарних ромских насеља ради праћења стања и унапређења услова становања у овим насељима У 19 партнерских ЈЛС извршена процена грађанско-правног статуса, социо-економских и стамбених услова живота ромских породица који живе у неформалним насељима (1 насеље по ЈЛС) у складу са методологијом дефинисаном ИПА 2013 пројектом Прикупљени подаци о 30 подстандардних ромских насеља за ажурирање ГИС-ове базе података о подстандарним ромским насељима Републике Србије.		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
	Индикатор: Број лица који живи у неформалним насељима за који су прикупљени подаци (2.1.2.1.)		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	4750	4750	9500
Оперативни циљ 2: Стварати просторно-планске предуслове за унапређење становања у одрживим ромским насељима.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 2 у 2019.			

М.1	Израда планске документације Активности: 2.2.1.1. Определити буџетска средства на нивоу ЈЛС, за израду или прилагођавање урбанистичке планове за подручја на којима се налазе ромска насеља која ће бити саставни део свеукупног уређења и унапређења ромских насеља или једна од првих фаза спровођења локалних акционих планова за унапређење услова становања Рома и Ромкиња		Планиран буџет (2019)
	У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржана је израда 11 урбанистичких планова за ромска подстандардна насеља у сл.локалним самоуправама: Сомбор, Бач, Беоцин, Пећинци, Кучево, Врњачка Бања, Куршумлија, лебане, Лесковац, Сурдулица и Бујановац. Током 2019. године завршен је процес њиховог усвајања од стране локалних самоуправа (Врњачка Бања је усвојила план у јануару 2020. године)		<u>2.2.1.1.</u> 30.000 ЕУР (средства јединица локалне самоуправе)
	2.2.1.2. Обезбедити стручну и финансијску помоћ ЈЛС из IV и V категорије развијености за израду и прилагођавање одговарајуће планске документације за ромска насеља Започете активности на изради 5 урбанистичких пројеката за унапређење услова становања и изградњу нових стамбених капацитета за ромске породице у 4 ЈЛС (у III категорији развијености)		Потрошен буџет (2019) <u>2.2.1.1.</u> 30.000 ЕУР (средства јединица локалне самоуправе)
Роми		Ромкиње	Укупна популација
500		500	1000
М.2	Партиципација и размена информација Активности: 2.2.2.1. Кроз тендерске услове или уговор о финансирању обавезати носиоце израде урбанистичког плана да осигурају рану партиципацију становника ромског насеља, као и да омогуће пуну партиципацију током израде плана уз стручну помоћ		Планиран буџет (2019)
	У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржана је израда 11 урбанистичких планова за ромска подстандардна насеља у сл.локалним самоуправама: Сомбор, Бач, Беоцин, Пећинци, Кучево, Врњачка Бања, Куршумлија, лебане, Лесковац, Сурдулица и Бујановац. Током 2019. године, реализоване су 44 радионице на терену са припадницима ромске заједнице и преко 1100 учесника		<u>2.2.2.1.</u> 6.000 ЕУР (709.167,60 РСД)
			Потрошен буџет (2019) <u>2.2.2.1.</u> 6.000 ЕУР (709.167,60 РСД)

	<p>је учествовало на јавним расправама и радионицама о планским документима која су се израђивала. http://skgo.org/vesti/detaljno/2283/skgo-dobila-priznanje-na-28-medjunarodnom-salonu-urbanizma</p> <p>2.2.2.2. Јединица локалне самоуправе доставља ресорном министарству податке о израђеним и измењеним и допуњеним урбанистичким плановима у чијем обухвату се налазе подстандардна ромска насеља ради евидентирања у постојећој ГИС бази подстандардних ромских насеља и континуираног праћења стања и унапређења услова становања у овим насељима</p> <p>Достављено 30 извештаја/табела о стању у подстандардним ромским насељима</p>		
	Индикатор: Број лица који живи у неформалним насељима за који су прикупљени подаци		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	4750	4750	9500
Оперативни циљ 3: Стварати нормативне предуслове за решавање имовинско-правног статуса парцела и објеката у одрживим ромским насељима са коначним циљем легализације и унапређења стамбених објеката у овим насељима			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 3 у 2019.			
М.1	Унапређење правног и стратешког оквира		Планиран буџет (2019)
	<p>Активности:</p> <p>2.3.1.1. На нивоу локалне самоуправе уврстити регулисање имовинско-правног статуса парцела и објеката у локални акциони план за побољшање становања Рома и Ромкиња</p> <p>2.3.1.2. Предузети мере и активности којима ће се обезбедити ефикасније просторно регулисање и санација насеља уз што мање рушења постојећих објеката, обезбедити сигурност правног статуса објеката и земљишта, као и повећати одрживост традиционалних ромских насеља</p> <p>Иницирана измена Плана Генералне регулације Индустијске зоне у Смедереву ради промене намене и озакоњења ромског насеља Мали Кривак; започета израда студије саобраћаја и урбанистичког пројекта за</p>		Потрошен буџет (2019)

	регулисање насеља Кожара, Трстеник, и уређење блока Балата, Вршац.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	1372	1372	2654
М.2	Пружање подршке становништву Активности: 2.3.2.1. Утврдити број објеката за озакоњење у насељима које претежно насељавају Роми и Ромкиње У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржана је израда Анализе стања у области озакоњења стамбених објеката ромске заједнице у Србији. Крајем 2019.године фомулисана је методологија анализе стања, а током 2020.године очекује се израда Студије о стању у сектору озакоњења ромских објеката у 10 ЈЛС којима СКГО пружа подршку: Сомбор, Вршац, Параћин, Пожаревац, Лесковац, Младеновац, Сурдулица, Лебане, Пирот и Алексинац. До краја 2020.године се очекује финализација студије и добијање података о бројности предмета за озакоњење стамбених објеката Ромске заједнице у наведеним ЈЛС. 2.3.2.2. Предузети мере како би се утврдиле могућности за озакоњење постојећих стамбених објеката у подстандардним насељима које је могуће задржати на постојећим локацијама Предвиђена израда 2 плана регулације (Смедерево, Вршац), 2 урбанистичка пројекта (Трстеник и Смедеревска Паланка) и 3 плана парцелације (Черга Дeroње у Оџацма, Беочин, Лебане) како би се постојећи објекти увели у регулацију и омогућило озакоњење 2.3.2.3. Обезбедити правну и техничку помоћ Ромима и Ромкињама да регулишу имовинско-правна питања над објектима и парцелама у циљу озакоњења објеката, кроз организован и финансијски подржан рад општинских канцеларија за бесплатну правну помоћ, локалних стамбених агенција и надлежних органа у локалној самоуправи, организација цивилног друштва, адвокатских канцеларија и сл. уз остваривање једнаких права Ромкиња У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија а спроводи Стална конференција градова и општина, подржано је формирање правне помоћи и подршке за потребе озакоњења стамбених објеката у ромским подстандардним насељима у 10 локалних самоуправа:		Планиран буџет (2019)
			<u>2.3.2.3.</u> 5.000 ЕУР (590.973,00 РСД) <u>2.3.2.3.</u> 5.000 ЕУР (590.973,00 РСД) Потрошен буџет (2019)

	Сомбор, Вршац, Параћин, Пожаревац, Лесковац, Младеновац, Сурдулица, Лебане, Пирот и Алексинац. Током 2019.године започет је процес а до краја 2020.године се очекује његова пуна реализација.		
	Индикатор:Број корисника активности 2.3.2.3.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	2261	2261	4522
Оперативни циљ 4: Унапредити комуналну инфраструктуру ромских насеља.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 4 у 2019.			
М.1	Унапређење стратешког оквира и рад са становништвом		Планиран буџет (2019)
	Активности: 2.4.1.1. Уврстити изградњу комуналних инфраструктура у ромским насељима у локални акциони план за инклузију Рома и Ромкиња 2.4.1.2. Обезбедити финансијску помоћ организацијама цивилног друштва које ће организовати и спроводити активности у вези са јачањем свести и информисањем становника ромских насеља о могућностима остваривања права на већу доступност комуналних услуга и сервиса, о значају комуналног уређења насеља, као и уређења и очувања животне средине, о потреби редовног плаћања рачуна и могућностима и начинима остваривања субвенција за плаћање комуналних трошкова. У буџетима 20 ЈЛС укључених у ИПА 2013 за 2019. за потребе имплементације Оперативних планова опредељено је 135.835,00 ЕУР, који су, између осталог намењени финансирању активности ОЦД од значаја за јачање свести и информисање становника ромских насеља о унапређењу стамбених и комуналних услова у ромским насељима. Поред тога, 44.000,00 ЕУР обезбеђено је из програма међународних и националних партнера.		Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

М.2	Изградња инфраструктуре		Планиран буџет (2019)
	Активности: 2.4.2.1. На нивоу ЈЛС, а у оквиру постојећих комуналних предузећа изградити потребну инфраструктуру и прикључке на објекте уз прибављање адекватних грађевинских и употребних дозвола ИПА 2013 – Завршене активности на припреми техничке документације за исходавање грађевинске дозволе за санацију и изградњу улица и инфраструктуре у 9 општина и градова (9.440 м улице/4.240 м водовода и канализације) ИПА 2014 - Започете активности на припреми техничке документације за санацију и изградњу улица и инфраструктуре у Костолцу, Пожаревац (600м водовод и канализација /800м улице), у Смедереву (канализација/водовод око 5км/улице, 1,80км), у Суботици, у насељу Пешчара (водовод 2.5км) 2.4.2.2. Обезбедити подршку за финансирање или суфинансирање изградње инфраструктурне мреже и прикључака за објекте у ромским насељима од стране ресорног министарства у оним локалним самоуправама које су претходно за ове радове израдиле потребну техничку документацију својим средствима или средствима која су самостално набавиле ИПА 2013 ГРАНТ – укупно 9 пројеката у 11 општина / градова успешно је реализовано Изграђена је атмосферска и вакумска канализација са вакумском станицом у Смедереву, регулација обале реке Топлице и Стражавачке реке у Прокупљу. Изграђена је и реконструисана пропратна инфраструктура у виду улица, водовода и канализације у новоизграђеним насељима у Опову, Старој Пазови, Прокупљу и Новом Пазару. Више од 5000 корисника побољшања инфраструктуре.		Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	4320	4330	ИПА 2014 - 3650 ИПА 2013- 5000 Укупно 8650
Оперативни циљ 5: Унапредити стандарде становања			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)		Роми	Ромкиње
			Укупна популација

Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 5 у 2019.			
М.1	Унапређење правног и стратешког оквира		Планиран буџет (2019)
	Активности:		Потрошен буџет (2019)
	2.5.1.1. Уврстити мере унапређења постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње у локалне акционе планове за инклузију Рома и Ромкиња и осигурати буџетска средства за њихову реализацију		
	Оперативним плановима Мобилних тимова за 2019. годину формираних у оквиру ИПА 2013. године дефинисане су и мере за унапређење постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње, а у појединим ЈЛС обезбеђена средства за њихову реализацију.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
М.2	Развијање стамбених програма и пружање техничке и финансијске подршке		Планиран буџет (2019)
	Активности:		Потрошен буџет (2019)
	2.5.2.1. Пружати правну, инжењерску и материјално-финансијску помоћ Ромима и Ромкињама приликом прибављања и израде правно-техничке документације и извођења грађевинских радова на доградњи и поправци стамбених објеката		
	У 2018 год. у оквиру грант шеме Становање Рома на пројекту Хелп обављено реновирање 59 објекта у Лебанима и Убу. Укупан број корисника износи отприлике 200.		
	2.5.2.2. Пружати подршку при оснивању грађевинских предузећа и стамбених задруга у којима ће бити запослени Роми и Ромкиње из локалних заједница и омогућити им равноправно учешће у извођењу радова на унапређењу становања Рома и Ромкиња у циљу економског оснаживања породице и појединца		
2.5.2.3. Развити различите стамбене програме за унапређење постојећег стамбеног фонда у ромским насељима			
	ИПА 2013 ГРАНТ - Изграђено је 56 стамбених јединица у општинама Опово, Стара Пазова, Прокупље. Више од 450 директних корисника становања		
	2.5.2.4. Обезбедити техничку и финансијску подршку локалним самоуправама да самостално или у сарадњи са организацијама цивилног друштва, задругама и предузећима раде на унапређењу постојећих објеката у ромским насељима, у складу са циљем унапређења енергетске ефикасности стамбених објеката.		
	Индикатор: Број корисника активности 2.5.2.3.		

	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	225	225	450
Оперативни циљ 6: Спроводити програме изградње станова за социјално становање			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 6 у 2019.			
М.1	Развијање и примена стамбених програма и програма социјалног становања		Планиран буџет (2019)
	<p>Активности:</p> <p>2.6.1.1. У оквиру програма стамбене подршке развити посебне програме за становање у закуп који ће задовољити специфичне потребе рањивих група становништва, укључујући и Роме и Ромкиње, одредити обим потребних средстава и обезбедити финансије за реализацију ових програма</p> <p>2.6.1.2. Припремити локације за изградњу станова за социјално становање (опремање земљишта, доношење одговарајућег плана или урбанистичког пројекта, пројекта</p> <p>ИПА 2013 – Израђена два урбанистичка пројекта и пројектна документација за исхођовање грађевинске дозволе за 384 стамбене јединице (79 кућа и 9 зграда са 305 станова) за преко 1200 корисника у 6 ЈЛС (Краљево, Бор, Шабац, Бачка Паланка, Свилајнац). Стамбени пројекти - бруто површина 27.000 м²</p> <p>ИПА 2014 - Започета израда урбанистичке и техничке документације за изградњу објеката и насеља социјалног становања и пресељење најугроженијих породица из подстандардних ромских насеља у 5 ЈЛС (Вршац, Костолац, Лозница, Нови Сад, Смедеревска Паланка).</p> <p>2.6.1.3. Изналажење решења за интерно расељене Роме и Ромкиње са Косова и Метохије који у великој мери не планирају да се врате, као и за повратнике/це у процесу реадмисије, кроз финансирање програма за унапређење животних услова интерно расељених лица и друге програме намењене повратницима/ама у процесу реадмисије, укључујући и Роме и Ромкиње</p> <p>У 2019. години, из буџета Републике Србије, предвиђено и утрошено је око 27 милиона РСД за</p>		Потрошен буџет (2019)

	<p>побољшање услова живота Рома интерно расељених лица док су у расељеништву (за доделу помоћи за побољшање услова становања намењене за завршетак и адаптацију стамбеног објекта, за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом, за куповину сеоске куће са окућницом). Иако припадници ромске националности чине 10% популације интерно расељених лица, у решавању стамбених потреба заступљени су са око 30% укупних корисника. Комесаријат прати имплементацију додељених средстава и на основу тога води рачуна о даљим потребама корисника.</p> <p>Комесаријат за избеглице и миграције у сарадњи са УНХЦР-ом редовно прати стање и потребе интерно расељених лица у Републици Србији. Према последњој Анализи стања и потреба ИРЛ, која је урађена у мају 2018. године у сарадњи са УНХЦР-ом, у Србији, према најновијим подацима тренутно борави 15.857 интерно расељених породица у потреби, односно, нема одговарајуће стамбено решење нити редовне приходе којима би могла да реши ову егзистенцијалну потребу без организоване подршке. С обзиром да се Роми ИРЛ налазе у веома тешком положају и према свим сазнањима живе у далеко лошијим условима него већинско становништво, па чак и у лошијим условима него домицилни Роми у Србији, посебно поглавље овог истраживања посвећено је процени потреба интерно расељених Рома у Србији. Према овом истраживању, данас у Србији живи 10.188 интерно расељених Рома који су у потреби, односно 1.435 породица ИРЛ Рома.</p> <p>На основу процена и потреба, Комесаријат за избеглице и миграције сваке године опредељује средства из буџета РС за реализацију програма подстицаја и мера за повратнике по основу Споразума о реадмисији у виду доделе пакета грађевинског материјала, куповину сеоске куће, монтажне куће и доделом пакета за економско оснаживање.</p> <p>У 2019. години, средствима из буџета, Комесаријат је спровео 3 Јавна позива намењен ЈЛС које на својој територији имају повратнике по споразуму о реадмисији, а који су у потреби. На овај начин је подржано укупно 12 јединица локалне самоуправе са 15 одобрених пројеката. Помоћ је добило 28 породица и то кроз куповину 11 сеоских кућа, доделом 8 пакета грађевинског материјала и 9 пакета доходних активности. Од укупног броја повратника око 75% је ромске националности.</p>	
--	--	--

	<p>Подршка је обезбеђена и кроз пројекат ИПА 2014 „Обезбеђивање побољшања животних услова интено расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у Србији и подршка одрживом повратку на Косово“. Пројекат спроводи НВО и 21 јединица локалне самоуправе у сарадњи са Комесаријатом. Вредност дела пројекта који спроводи Комесаријат за избеглице и миграције је 175.000 ЕУР и односи се на стамбено збрињавање и економско оснаживање интерно расељених лица и повратника по основу Споразуму о реадмисији. Планирано је да се 273 ИРЛ и повратничке породице стамбено збрину и то кроз куповину монтажних кућа, куповину сеоских кућа и доделом пакета грађевинског материјала. Такође, планирана је и додела 182 пакета за економско оснаживање. У извештајном периоду додељена је 31 сеоска кућа са окућницом (25 ИРЛ и 6 повратника по реадмисији), 32 монтажне куће (22 ИРЛ и 10 повратника), 189 пакета грађевинског материјачла (175 ИРЛ и 14 повратника), 164 пакета за доходовне активности (140 ИРЛ и 24 повратника).</p>	
	Индикатор: Број потенцијалних корисника социјалног становања (активност 2.6.1.2.)	
	Роми	Ромкиње
	840	845
		Укупна популација ИПА 2014 - 485 ИПА 2013- 1200 Укупно 1685
М. 2	<p>Развијање финансијских и институционалних механизма и подршка корисницима</p> <p>Активности:</p> <p>2.6.2.1. Јачати капацитете јединица локалних самоуправа, локалних стамбених агенција и других непрофитних стамбених организација за спровођење програма стамбене подршке</p> <p>Кроз пројекат ИПА 2013 организовани су тренинзи-радионице за 13 општина у 4 јединице локалне самоуправе, са темом „Дугорочно планирање, израда урбанистичке и техничке документације, реализација пројекта“</p> <p>2.6.2.2. Организовати обуке запослених у организацијама и институцијама које су задужене за рад са корисницима социјалних станова у вези са остваривањем права на адекватан смештај</p> <p>2.6.2.3. Пратити стање и промене социјалног и финансијског статуса домаћинства ради правовременог обезбеђивања подршке оним домаћинствима која се суочавају са тешкоћама у плаћању закупа и других дажбина</p>	Планиран буџет (2019)
		Потрошен буџет (2019)

2.6.2.4. Организовати радионице за кориснике социјалних станова о њиховим обавезама и механизмима за остваривање права која се тичу стамбених субвенција, додатака, олакшица и друго			
Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Оперативни циљ 7: Утврдити и примењивати одговарајуће међународне стандарде расељавања неодрживих подстандардних насеља			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 7 у 2019.			
М.1	Усклађивање правног оквира са међународноправним стандардима		Планиран буџет (2019)
	Активности: 2.7.1.1. Израдити одговарајући правни акт са дефинисаним процедурама за иселење и пресељење у складу са Општим коментаром бр. 4 и бр. 7 Комитета Уједињених нација за економска, социјална и културна права, укључујући смернице и препоруке за локалне самоуправе и друге релеватне актере како би се обезбедило поступање у складу са међународним стандардима људских права Израђени Акциони планови за расељавање за следеће партнерске локалне самоуправе укључене у ИПА 2013 – Шабац (Шумице), Бор (Рудничка колонија), Ниш (Црвена звезда) у оквиру ИПА 2013 Програма Израђени Акциони планови за ревитализацију подстандардних насеља: Алексинац (Солунска 1 и Солунска 2), Пожаревац/Костолац (Дидино насеље), Лајковац (Дубрава) у оквиру ИПА 2013 Програма		Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

М.2	<p>Израда студија о разлозима и оправданости расељавања, информисање становника насеља, обезбеђивање адекватног смештаја и пружање социјално-економске подршке</p> <p>Активности:</p> <p>2.7.2.1. Пре почетка расељавања израдити детаљну студију о разлозима и оправданости расељавања, уз благовремено консултовање и информисање становника насеља</p>	Планиран буџет (2019)
	<p>Оперативним плановима Мобилних тимова формираних у оквиру Пројекта Становање Рома (ИПА 2013) предвиђена је анализа постојећих стамбених и животних услова ромских породица које живе у подстандардним насељима. Израђени су Извештаји о процени постојећег стања за 20 подстандардних насеља у складу са Пројектном методологијом.</p> <p>2.7.2.2. Уз подршку државе обезбедити расељеним породицама адекватан смештај од стране ЈЛС на начин на који је адекватан смештај дефинисан Општим коментаром бр. 4. и бр. 7: право на адекватно становање Комитета Уједињених нација за економска, социјална и културна права</p> <p>У неформалним колективним центрима, којих на територији Републике Србије има 27 у којима тренутно борави око 650 ИРЛ. Како су у питању самоиницијативно усељени објекти са нерешеним имовинско-правним односима, Комесаријат није имао могућности да склопи потребне уговоре са власницима поменутих објеката и уврсти их у систем званичних колективних центара, али Комесаријат свакако наставља да проналази механизме за стварање услова за њихово даље затварање. Када је у питању затварање неформалних колективних центара, из буџетских и донаторских средстава, у извештајном периоду обезбеђена су средства за пресељење Рома из неформалног КЦ у Сјеници.</p> <p>2.7.2.3. Кроз активности центара за социјални рад укључити раднике у заједници, координаторе за ромска питања или друге стручњаке, током и након пресељења, у посредовању између Рома и Ромкиња и већинске популације ради повећања међусобног поверења, а посебно сензитивизације већинског становништва на стамбене потребе и права Рома и Ромкиња</p> <p>2.7.2.4. Кроз центре за социјални рад пружити пресељеним становницима континуирану помоћ и</p>	Потрошен буџет (2019)

социоекономску подршку у оквиру институција и након пресељења на нове локације				
Роми	Ромкиње	Укупна популација		
Оперативни циљ 8: Подизати културни стандард ромског становништва, економско оснаживање и очување етнокултурног идентитета				
Укупан буџет				
Планирани буџет (2019)				
Потрошени буџет (2019)				
Индикатор				
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Међурезултат (2019)				
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 8 у 2019.				
М.1	Утврђивање концепта културе и подстицање интеркултуралне размене Активности: 2.8.1.2. Подстицати интеркултуралну размену		Планиран буџет (2019)	
			Потрошен буџет (2019)	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
М.2	Оснивање ромских културних центара и усвајање програма развоја ромских насеља Активности: 2.8.2.1. Основати ромске културне центре и/или унапредити капацитете постојећих установа у већим одрживим насељима или у ЈЛС у којима живи најмање 300 Рома и Ромкиња Предвиђена изградња «Ромске куће» у Бачком Моноштору, Сомбор. 2.8.2.2. Дефинисати препоруке за локалне самоуправе у складу са чл. 23 Закона о култури Министарство културе и информисања није имало активности 2.8.2.3.Осмислити програм развоја као целовитих просторностамбено-културних целина Министарство културе и информисања није имало активности		Планиран буџет (2019)	
			Потрошен буџет (2019)	
			Индикатор: Број корисника активности 2.8.2.1.	
			Роми	Ромкиње
	1.500	1.500	3.000	

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Александра Ђорђевић
Позиција	саветник
Институција	Министарство културе и информисања
Емаил	
Телефон	011 3398 880
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Оливера Вучић
Позиција	
Институција	Комесаријат за избеглице и миграције
Емаил	olivera.vucic@kirs.gov.rs
Телефон	011 3129 590
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Алес Жупан
Позиција	вођа пројекта „Становање Рома“ (IPA 2013)
Институција	
Емаил	ales.zupan@romahousing.rs
Телефон	
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Наталија Матуновић-Милошевић
Позиција	Шеф одељења за социјалну инклузију/Програмски менаџер
Институција	Стална конференција градова и општина
Емаил	natalija.matunovic@skgo.org
Телефон	+381 11 735 79 60

Социјална заштита			
Посебан циљ 5: Унапредити приступ услугама социјалне заштите и доступност новчаних давања ради смањења сиромаштва и повећања социјалне укључености Рома и Ромкиња у локалној заједници.			
Унапредити приступ услугама социјалне заштите и доступност новчаних давања ради смањења сиромаштва и повећања социјалне укључености Рома и Ромкиња у локалној заједници.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2019)			
Потрошен буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 1: У систему социјалне заштите применити решења која дају предност подршци породици приликом пружања подршке деци у ризику, укључујући и посебну подршку ромској породици			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 1 у 2019.			
М.1	Идентификовати методе за интензивнију инклузију деце Рома и Ромкиња у локалне услуге социјалне заштите, унапредити програме подршке за мајке и јачати саветодавне улоге у раду са породицама Рома и Ромкиња Активности: 5.1.1.1. Јачати саветодавну улогу центара за социјални рад у сарадњи са ОЦД, предшколским и школским установама и радити на интензивнијем укључивању ромске деце и младих у локалне услуге социјалне заштите, са посебним нагласком на деци без родитељског старања и унапређивању програма подршке мајкама путем: - иницирања и развоја програма подршке ромским породицама са децом у ризику од злостављања, занемаривања, напуштања образовања, лишења породичне средине, - развоја програма унапређења превенције и подршке с циљем смањења броја малолетничких и	Планиран буџет (2019)	
		Потрошен буџет (2019)	

	<p>принудних бракова и малолетничких трудноћа у ромској заједници,</p> <ul style="list-style-type: none"> - додатног ангажовања сарадника/ица Центара за социјални рад који су припадници/е ромске националне мањине, - иницирања развоја услуга и програма, нпр. сајмова запошљавања, сајмова образовања, кухиња за труднице (ради квалитетне исхране и едукације), вршњачког туторинга <p>Током 2019.год. израђен је Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о социјалној заштити којим је предвиђено формирање центара за децу, младе и породицу који ће радити на развоју услуга интензивне подршке породицама које су у кризи и суочавају се са бројним и сложеним тешкоћама, као што је нпр. услуга "породични сарадник" која је у протеклом периоду пилотирана пројектно и показала се успешном у раду са породицама код којих су присутни мултипликовани проблеми (сиромаштво, напуштање школовања, низак образовни статус, насиље у породици, малолетнички бракови и др.). Ови центри би се финансирали са националног нивоа а формирали би се кроз трансформацију постојећих установа за децу и младе.</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачку и социјалну заштиту донело је 20.05.2019. године Инструкцију о поступању центара за социјални рад у случајевима дечијих бракова. Инструкцијом се налаже да институције социјалне заштите морају ојачати да препознају ризик од дечијег брака и да у тим случајевима сарађују са релевантним институцијама, али и да пруже подршку детету жртви. Такође прописано је да Републички завод за социјалну заштиту једанпут годишње извештава надлежни орган управе о идентификацији деце жртвама дечијег брака и о пруженој подршци од стране центара за социјални рад. Први извештај биће доступан 2020. године а односиће се на 2019. годину.</p> <p>Током 2019. године РЗСЗ пружио је подршку невладиним организацијама из новог Бечеја као и градовима Пирот, Нови Бечеј и Београд како би успоставиле неопходну сарадњу унутар својих локалних заједница и циљу спречавања дечијих бракова. Израда модела која омогућава локалним управама да раде на сузбијању дечијих бракова биће израђен до краја 2020. године, а планира се и извођење обуке за стручњаке у центрима за социјални рад.</p>	
--	--	--

	<p>5.1.1.2. Развијати механизме за таргетирање популације из вишеструко депривираних средина кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - израду упутства за унапређење евиденције центара за социјални рад о Ромима и Ромкињама из вишеструко депривираних средина, - ангажовање сарадника Центара за социјални рад из ромске популације ради унапређења теренског рада, - размене примера добре праксе између ЈЛС <p>У складу са Планом званичне статистике и Програмом рада, Републички завод за социјалну заштиту спроводи истраживање о корисницима и услугама, правима и мерама социјалне заштите. Периодика спровођења истраживања је годишња, извештајни метод Упитник РЗСЗ, а административни извор података центри за социјални рад. Истраживањем се прикупљају подаци о корисницима центара за социјални рад према старости и полу, корисничким групама, односно правима, услугама и мерама које остварују у центру за социјални рад.</p> <p>Упитник РЗСЗ намењен центрима за социјални рад не садржи питања о националној припадности корисника. Велики број центара за социјални рад не води такву врсту евиденције позивајући се на Устав РС и Закон о заштити права и слобода националних мањина. Према члану 47. Устава Републике Србије изражавање националне припадности је слободно, односно нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности. У члану 5. Закона о заштити права и слобода националних мањина, став 2. забрањује се свака регистрација припадника националних мањина која их противно њиховој вољи обавезује да се изјасне о својој националној припадности.</p> <p>Када је реч о ангажовању сарадника центара за социјални рад из ромске популације ради унапређења теренског рада, истичемо да јединице локалних самоуправа које су уједно и оснивачи центара за социјални рад могу додатно да запосле раднике у центрима за социјални рад, уколико имају средстава у својим буџетима, на пословима који се финансирају из буџета ЈЛС у складу са законом.</p>	
	Роми	Укупна популација
	Ромкиње	

M.2	<p>Унапредити систем превенције, заштите, подршке и реинтеграције жртава трговине људима ромске националности, као и систем реинтеграције тражилаца азила и повратника, међу којима је велики број Рома и Ромкиња, по основу Споразума о реадмисији</p>	Планиран буџет (2019)
	<p>Активности:</p> <p>5.1.2.1. Развијати и институционализовати локалне протоколе за заштиту деце која живе и/или раде на улици, као и тражилаца азила и повратника по Споразуму о реадмисији, и обезбедити одрживе локалне услуге у заједници (прихватне центре) и програме који доприносе заштити и социјалној инклузији</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања пружа подршку за развој услуга кроз механизам наменских трансфера за локалне услуге у заједници којим се преносе средства ЈЛС које су испод републичког нивоа развијености и за те сврхе је 2019.год. било издвојено око 750 милиона динара у буџету Републике.</p> <p>У Београду је почетком 2019. године основано Прихватилиште за децу и младе као самостална установа социјалне заштите у надлежности јединице локалне самоуправе. Капацитет прихватилишта је 48 деце. Поред прихватилишта, у одвојеном делу зграде је простор за услугу свратишта са капацитетом за пријем 30 деце. У Србији функционишу укупно 4 лиценцирана прихватилишта за децу и младе (2 у Београду, 1 у Нишу и 1 у Крагујевцу) и 3 лиценцирана свратишта (сва три у Београду) укупног капацитета за 117 корисника.</p> <p>Министарство за рад, запошљавање, борачку и социјалну заштиту је 20.05.2019. године донело Инструкцију о поступању ценара за социјални рад у заштити деце од злоупотребе дечијег рада Према тој Инструкцији, Републички завод за социјалну заштиту је у обавези да два пута годишње извештава надлежни орган управе о раду центара за социјални рад са децом жртвама злоупотребе дечијег рада. Укупно у 2019. години центри за социјални рад су идентификовали дванесторо деце жртава злоупотребе дечијег рада, од којег девет су ромске националности. Може се предпоставити да ове деце има много више, али да је будућем периоду потребно више радити на подизању компетенција стручњака у центрима за идентификацију ове деце.</p>	Потрошен буџет (2019)

	<p>Од укупно 157 општина/градова које су усвојиле ЛАП њих 120 је ревидирало и прошило ЛАП са категоријом повратника по основу Споразума о реадмисији.</p> <p>5.1.2.2. Планирати и развијати активности које су усмерене на превенцију, смањење и злоупотребу дечијег рада</p> <p>У Регистру акредитованих програма обуке Републичког завода за социјалну заштиту је укупно 6 програма обуке који су усмерени на развој компетенција за рад са жртвама трговине људима и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подршка жртвама трговине људима у систему социјалне заштите - откривање, процена потреба и планирање подршке 2. Идентификација, помоћ и заштита мушких жртава трговине људина 3. Хранитељска породица као место опоравка и реинтеграције жртава трговине људима 4. Центар за социјални рад у заштити жртава трговине људима 5. Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима. 6. Инструктажа за рад на СОС телефону за жртве трговине људима. 7. Деца улице - развој хранитељства за децу која живе и/или раде на улици. Програм је намењен професионалцима који раде у центрима за социјални рад као водитељи случаја за децу, саветницима за хранитељство, супервизорима, стручњацима запосленим у свратиштима за децу и НВО које пружају подршку деци улице, хранитељима и будућим хранитељима <p>Републички завод за социјалну заштиту је припремио образац за попуњавање упитника о деци жртвама злоупотребе дечјег рада који је прослеђен свим центрима за социјални рад (на основу Инструкције о поступању ЦСР у заштити деце од злоупотребе дечјег рада). Према овим подацима на евиденцији центара за социјални рад у 2019.год. било је укупно 12 новоевидентиране деце жртава злоупотребе дечјег рада и то 7 дечака и 5 девојчица. Од укупног броја евидентиране деце 9 су ромске националности.</p> <p>5.1.2.3. Применом Уредбе о наменским трансферима обезбедити подршку за децу која живе и/или раде на улици: - повећањем употребе капацитета установа социјалне заштите које пружају услуге повременог смештаја,</p>	
--	--	--

	<p>- обезбеђењем услуге свратиште преко лиценцираних пружалаца услуге, нарочито у већим урбаним срединама,</p> <p>- развојем услуга интензивне подршке ромским породицама са децом</p> <p>5.1.2.4. Унапредити систем реинтеграције тражилаца азила и повратника, међу којима је велики број Рома и Ромкиња, по основу Споразума о реадмисији</p> <p>Током 2019.год. кроз акредитовани програм обуке "Улога центра за социјални рад у реинтеграцији повратника из реадмисије" обучено је 45 стручних радника за поступање у процесу реинтеграције.</p> <p>Комесаријат за избеглице и миграције редовно подстиче организације цивилног друштва, а нарочито програме ромских организација усмерене ка реинтеграцији повратника по основу споразума о реадмисији и спровођењу кампања усмерених на информисање Рома и Ромкиња о поступку реадмисије и ризицима злоупотребе безвизног режима и укључивање повратника на тржиште рада кроз пружање подршке у процесу самозапошљавања.</p> <p>У 2019. години издвојено је 12.000.000 динара за подршку организацијама цивилног друштва. У 2019. години објављена су 2 јавна позива где је подржано 3 пројекта која се тичу реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији.</p> <p>У канцеларији за реадмисију, током 2019. године евидентирано је укупно 846 повратника појединаца, односно 458 породица. У 2019. години Роми су били заступљени са 72% у укупном броју повратника по споразуму о реадмисији евидентираних од стране Комесаријата за избеглице и миграције.</p> <p>Повратницима којима је неопходна хитна подршка омогућава се ургентни смештај у центрима за интервентни прихват којима руководи Комесаријат за избеглице и миграције, превоз до места пребивалишта (преко центра за социјални рад), као и подршка приликом прибављања личних докумената. Прихват и интервентна подршка повратницима се пружа у центру у Белој Паланци.</p> <p>У центру за интервентни прихват, у 2020. години боравило је укупно 15 лица. Просечно остајање у центру за ургентни прихват је око 6 месеци. Такође, 20 новчаних помоћи је додељено укупно у 2019. години (укупно 360.000 РСД) за повратнике.</p> <p>У оквиру пројекта Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) „Миграције за развој“,</p>	
--	---	--

	Комесаријату за избеглице и миграције је пружена подршка у виду ангажовања саветника за реинтеграцију који пружа подршку запосленима у Комесаријату који раде на пословима реадмисије, унапређен је каталог понуђених услуга и понуда за повратнике од стране државних органа, националних и међународних НВО, унапређена је база података (систем за мониторинг), спроведене су обуке за њено коришћење и набављена одговарајућа опрема, организовани су догађаји у циљу информисања циљних група.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Оперативни циљ 2: Унапредити доступност новчаних давања за децу и породице ромске националности које имају на њих право, са посебним акцентом на новчану социјалну помоћ, туђу негу и помоћ и дечији додатак.			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 2 у 2019.			
М.1	Унапредити систем новчаних давања намењених угроженим породицама Активности: 5.2.1.1. Олакшати остваривање новчаних давања угроженим породицама, нарочито породицама са децом са инвалидитетом и сметњама у развоју, у складу са принципима социјалне инклузије: - извршити анализу потреба за изменама и допунама прописа, - у складу са резултатима анализе, иницирати релаксацију критеријума, измене и допуне Закона о социјалној заштити и Закона о финансијској подршци породицама са децом Законом о финансијској подршци породици са децом чија је примена почела 1. јула 2018.год. кроз право на дечији додатак пружена је додатна подршка деци са сметњама у развоју и деци са инвалидитетом јер се за њих ово право остварује под повољнијим условима, који обухватају 20% већи цензус за остваривање права и 50% већи износ дечјег додатка. У случају испуњења услова за увећање износа дечјег додатка по више основа, Законом је прописано ограничење увећања до 80% редовног износа дечјег додатка. За децу за коју је		Планиран буџет (2019)
			5.2.1.2. редовна буџетска средства
			Потрошен буџет (2019)
			5.2.1.2. редовна буџетска средства

<p>остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица право на дечји додатак остварује се независно од материјалних услова породице. Такође, Законом о финансијској подршци породици са децом прописано је и право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи, за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом.</p> <p>Законом о финансијској подршци породици са децом, кроз право на дечји додатак, пружа се посебна подршка деци из материјално угрожених породица, која укључује и ромске породице, имајући у виду да право на дечји додатак независно од материјалних услова породице имају и деца из породица која су остварила право на новчану социјалну помоћ под условом да редовно похађају школу.</p> <p>Такође, Законом о финансијској подршци породици са децом прописано је и право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи, за децу корисника новчане социјалне помоћи.</p> <p>5.2.1.2. Вршити надзор над остваривањем права на пријаву места пребивалишта на адреси центра за социјални рад</p> <p>Пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад, односно установе у којој је грађанин трајно смештен, врше полицијске управе и полицијске станице уз пријаву грађанина установи односно центру за социјални рад да ће његова адреса бити на адреси установе односно центра.</p> <p>Министарство унутрашњих послова је у 2019.години за 429 лица, од којих већина живи у неформалним насељима, решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад. С обзиром да је чланом 47. Устава Републике Србије ("Сл.гласник РС", бр. 98/06) прописано да нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности, Министарство унутрашњих послова није у могућности да се изјасни колики је број припадника ромске популације у исказаном броју лица којима је решењима утврђено пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад.</p> <p>5.2.1.3. Пратити планирање буџетских средстава за финансирање система бесплатне правне помоћи кроз програмску структуру јединица локалних самоуправа – годишњи ниво</p>		
Роми	Ромкиње	Укупна популација

Оперативни циљ 3: Унапредити систем прикупљања података у области социјалне заштите тако да пружа јасне и редовне податке о остваривању права Рома и Ромкиња у области социјалне заштите (услуге у заједници за децу и одрасле, приступ новчаној

социјалној помоћи, туђа нега и помоћ, дечији додатак, резиденцијални смештај за децу и одрасле и друго).			
Укупан буџет			
Планирани буџет (2019)			
Потрошени буџет (2019)			
Индикатор			
Базна (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Међурезултат (2019)			
Достигнуће (2019)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере и активности у оквиру оперативног циља 3 у 2019.			
М.1	Успоставити редовно извештавање о остваривању права Рома и Ромкиња у области социјалне заштите. Активности: 5.3.1.1. Развити методологију прикупљања података који су разврстани према националној припадности о остваривању права у области социјалне заштите, у складу са законом 5.3.1.2. Обезбедити извештавање кроз јединствену базу података о спровођењу Стратегије од стране Републичког завода за социјалну заштиту, Покрајинског завода за социјалну заштиту, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и тела задуженог за управљање Стратегијом, о остваривању права у области социјалне заштите Рома и Ромкиња		Планиран буџет (2019)
			Потрошен буџет (2019)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Весна Драгићевић
Позиција	Асистент директору
Институција	Републички завод за социјалну заштиту
Емаил	zavod@zavodsz.gov.rs
Телефон	+381 11 36 21 563
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Бојана Станић
Позиција	Државни секретар
Институција	Министарство рада, запошљавања и социјалних питања
Емаил	
Телефон	
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Оливера Вучић
Позиција	
Институција	Комесаријат за избеглице и миграције
Емаил	olivera.vucic@kirs.gov.rs
Телефон	

Буџет

Буџет 2019	
Преглед буџета	
Укупан планиран буџет за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до 2019. године у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до 2019. године у 2019. години	
Укупан потрошен државни буџет за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2017. до 2018. године у 2018. години	
Укупан регионалан/локалан потрошен буџет за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до 2019. године у 2019. години	
Укупна ИПА средства потрошена за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до 2019. године у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за спровођење Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2018. до 2019. године из осталих извора	
Буџет по приоритетним областима	
Укупан потрошен буџет за образовање у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за становање у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за сапошљавање у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за здравље у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за социјалну заштиту у 2019. годину	
Укупни остали трошкови у 2019. години	
Буџет других трошкова у вези Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025 за период од 2017. до 2018. године	
Укупан буџет за функционисање Националне контакт тачке и канцеларије у 2019. години	
Укупан буџет за функционисање међуресорног тела у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за подизање институционалног капацитета у 2019 години	
Укупан потрошен буџет за прикупљање фондова у 2019. години	
Укупан потрошен буџет за међународну сарадњу у 2019. години	
Укупан буџет за извештавање, праћење и евалуацију у 2019. години	
Укупан буџет потрошен за остале трошкове у 2019. години	

Процена утицаја

Шифра	Индикатор	Роми			Укупна популација	Година	Извор	Дефиниција
		Роми	Ромкиње	Укупно				
Education								
EDU1	Стопа похађања обавезног предшколског образовања (ППП)	63,7	62,0	62,9	98,1	2014.	Истраживање вишеструких показатеља (MICS)	Проценат деце старости за ППП која похађају или су похађала ППП
EDU2	Стопа укључености у основном образовању	84,5	85,2	84,9	98,5	2014.	Истраживање вишеструких показатеља (MICS)	Проценат деце основношколског узраста која тренутно иду у основну или средњу школу
EDU3	Стопа укључености у средњим школама	28,0	14,9	21,6	89,1	2014.	Истраживање вишеструких показатеља (MICS)	Проценат деце средњошколског узраста која тренутно иду у средњу или високу школу
EDU4	Стопа укључености у високом образовању	0,20	0,18	0,19	54,7	2018/19	RZS	Подаци за Роме: Однос уписаних студената Рома/Ромкиња према популацији уписаних студената/студенткиња Подаци за општу популацију: Обухват високим образовањем-број уписаних студента према популацији 19-24 год.
EDU5	Стопа осипања у основном образовању	14,5	13,3	13,8	0,8	2014.	Истраживање вишеструких показатеља (MICS)	Проценат деце основношколског узраста која не похађају школу
EDU6	Стопа осипања у средњем образовању							
EDU7	Стопа завршавања основне школе	65,1	62,8	64,0	93,4	2014.	Истраживање вишеструких показатеља (MICS)	Број деце која иду у последњи разред основне (искључујући понављаче) подељен са бројем деце

								узраста када би требало да заврше основну школу (узраст када би требало да иду у последњи разред основне школе)
EDU8	Стопа завршавања основног образовања							
EDU9	Стопа завршавања високог образовања							
EDU10	Стопа писмености							
EDU11	Стопа похађања специјалних школа							
EDU12	Стопа похађања сегрегисаних школа				n/a			
Запошљавање								
EMP1	Стопа запослености	31,6	10,9	21,4	49,0	2019.	APC	
EMP2	Стопа неформалне запослености	55,2	66,0	57,9	18,2	2019.	APC	
EMP3	Стопа незапослености	39,6	46,7	41,5	10,4	2019.	APC	
EMP4	Стопа дугорочне незапослености	24,0	32,9	26,5	6,0	2019.	APC	
EMP5	Последње искуство запослења							
EMP6	Стопа искуства незапослености							
EMP7	Стопа запослености младих	20,2	/ (мали број појава, оцена се не публикује)	13,4	21,1	2018.	APC	
Здравље								
HEA1	Стопа приступа здравственом осигурању							
HEA2	Стопа смртности новорођенчади				4,8	2019.	RZS: Vitalna statistika	Број умрлих старости испод 1 године на 1000 живорођених,
HEA3	Очекивано трајање живота по рођењу				75,7	2019.	RZS: Vitalna statistika	Очекивано трајање живота новорођених (e0), показује колико ће година живети

								живорођено дете ако услови смртности буду исти као у моменту израде таблица,
Становање								
HOU1	Стопа бескућништва							
HOU2	Стопа доступности воде			83.31 ¹ 2	96,92	2011.	Попис становништва, домаћинства и станава	Удео стамбених јединица у којима живи ромско домаћинство ¹ са инсталацијама водовода у укупном броју стамбених јединица у којима живи ромско домаћинство ¹ и удео стамбених јединица са инсталацијама водовода у укупном броју стамбених јединица.
HOU3	Стопа доступности електричне енергије			96.99 ^{1 2}	99,84	2011.	Попис становништва, домаћинства и станава	Удео стамбених јединица у којима живи ромско домаћинство ¹ са инсталацијама електричне енергије у укупном броју стамбених јединица у којима живи ромско домаћинство ¹ и удео стамбених јединица са инсталацијама електричне енергије у укупном броју стамбених јединица.

HOU4	Стопа поседовања имовинских докумената							
HOU5	Стопа одвојеног суседства				n/a			
HOU6	Пренатрпаност							(квадратних метара)
Прожимајуће теме								
CRC1	Ризик сиромаштва				24,3%	2018.	РЗС, Анкета о приходима и условима живота	Стопа ризика од сиромаштва представља удео лица чији је еквивалентни приход мањи од релативне линије сиромаштва, Ова лица нису сиромашна, већ само имају већи ризик да то буду,
CRC2	Просечна зарада							
CRC3	Стопа сиромаштва							
CRC4	Стопа дискриминације							
CRC5	Стопа пријава пребивалишта							

¹ Стамбене јединице са ромским домаћинством. Као ромско домаћинство сматрано је оно домаћинство где се носилац домаћинства национално изјаснио као Ром.

² Подаци о стамбеним јединицама са ромским домаћинствима преузети су из публикације "Роми у Србији" (аутори: Проф. др Светлана Радовановић и Доц. др Александар Кнежевић)

АНЕКС

ОБРАЗОВАЊЕ

Оперативни циљ 1:

1.1.1.2. У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, компонента 3.1- Комуникациона кампања, реализује се активност: Подршка деци и породици из осетљивих друштвених група. На територији Републике Србије реализују се различите промотивне активности усмерене на подизање свести о значају раног развоја сваког детета и о кључној улози породице за правилан рани развој детета (рана стимулација, игра и позитивна интеракција, добре здравствене праксе и праксе у исхрани код куће). Кампања пружа породицама информације о низу услуга доступних у локалној заједници, које им помажу у општем развоју њихове деце (укључујући области раног учења, здравља, исхране, раног откривања промена у понашању и заостајања у развоју, могућности пружања услуга социјалне заштите итд.). Такође, посебно место у кампањи има јачање свести о значају похађања програма предшколског васпитања и образовања. Током 2019. године развијена је стратегија комуникационе кампање са свим кључним елементима. Такође, спроведено је квалитативно истраживање опште популације као и представника осетљивих друштвених група. У септембру 2019. године организована је конференција „Велики људи од малих ногу“ која је окупила преко 200 учесника представника широке и стручне јавности, као и медија. Током конференције, званично су потписани и уручени Грант уговори за 20 локалних самоуправа. Конференцијом је званично отпочела комуникациона кампања. Кампања је реализована као ТВ спот, ЛЕД и класични штампани билборди на међуградским аутобуским станицама у 10 градова у Србији, радијска кампања. дигитал кампања – банери.

1.1.1.3. Укупан проценат обухвата деце предшколског узраста је у порасту:

- у односу на 47, 45% обухвата деце од 6 месеци до поласка у основну школу у 2014/2015. години, 55, 4% деце обухваћено је у 2018/19. години. Према подацима РЗС, 2018/19. године је 218 567 деце укључено у ПВО (55,4%). Припремним предшколским програмом обухваћено је 65 067 деце (97,06%). МПНТР учествује у низу програма којима је циљ подршка раном развоју ромске деце. „Иницијатива за подршку развоју и учењу ромске деце раног узраста у Србији“ реализује се у партнерству са Образовно културном заједницом Рома „Романипен“, уз подршку Фондације за отворено друштво Србија и Фондације за отворено друштво Лондон. Активности реализоване у циљу оснаживања родитеља да повећају безбедност и подстицајност породичног окружења, унапреде негу и васпитање, развију вештине позитивног родитељства, подрже здравље, развој и образовање своје деце, заступају и практикују прва детета и своја права:

-У 15 средина укупно је обухваћено 437 породица, 642 родитеља и других чланова породице и 681 дете учествовало је на 1 до 20 тематских радионица.

-РНВО су имплементирале укупно 300 радионица са родитељима и 300 радионице - са децом, организовале 84 заједничке активности за децу и родитеље са циљем повезивања породица и локалне средине и стварања могућности да родитељи и деца заједо планирају, уче, друже се, стварају и размењују. РНВО су реализовале 274 кућне посете којима је обухваћено 84 породице које имају децу узраста до 2 године. Број варира од 5 до 56 по РНВО, а на овако велику разлику утицао је број породица које имају децу узраста до 2 године.

2.Активности реализоване у циљу унапређења стручних капацитета васпитача и стручних сарадника у предшколским установама за унапређење инклузивних вредности, политика и праксе: смањење предрасуда, квалитетнији васпитно-образовни рад и разноврснију понуду програма, како би се повећала приступачност квалитетних предшколских програма ромској деци, подржала транзиција у основну школу и пружила подршка њиховим родитељима.

-ЦИП Центар је реализовао укупно 9 различитих обука из области прихватања различитости за сузбијање предрасуда и дискриминације, методологије усмерене на дете и учење, критичког мишљења, транзиције и диверсификације програма (укупно 1072 учесника из 16 предшколских установа).

3. Активност реализоване са циљем да се подржи транзиција деце у основну школу:

-Тим ЦИП Центра је креирао брошуру „Подршка деци и породици при преласку из припремног предшколског програма у основну школу“, брошура је одштампана и подељена ПУ и ОШ.

-Након обуке, реализоване су по две менторске посете свакој ПУ са циљем да се анализира сарадња стручног инклузивног тима, педагошког асистента и васпитача кроз заједничко планирање и реализацију мера и активности као систем подршке деци и родитељима из ромске заједнице при преласку из ППП у основну школу.

4. Повећање обухвата деце узраста од 3 до 5,5 година предшколским програмима и подршка породици

-У области развоја диверсификованих програма поред семинара, обављене су менторске посете и стални контакти са циљем да се унапреде већ постојећи посебни програми, израде нови на основу обука и консултација и обухвати што већи број деце, посебно ромске деце од 3 -5,5 година која нису у систему предшколског васпитања и образовања.

ПУ су путем кратких посебних и специјализованих програма укључиле децу узраста од 3 до 5,5 година која не иду у ПУ и њихове родитеље у едукативне, истраживачке, уметничке, спортске и забавне активности. ПУ су планирале и реализовале активности са свом децом, не само са ромском децом. Васпитачи и сарадници учествовали су на обукама и добијали континуирану менторску. Свих 16 предшколских установа имају кратке/диверсификоване програме којима је обухваћено 247 ромске деце и 604 деце већинске популације (планирано је пројектом 480 деце у целом пројектном периоду). Планиран је обухват 320 родитеља а укључено је 925 родитеља, од којих је 284 родитеља који су припадници ромске националне мањине и 641 других родитеља. У реализацију је укључено 252 васпитача и стручних сарадника и 8 педагошких асистената. Програми су углавном радионице, играонице, посете локалним институцијама, разне културне манифестације, радионице за родитеље, дечји клуб. Обухват деце се повећао од 15-50% у већини ПУ. Укључено је значајан број родитеља или других одраслих и запослених (педагошки асистенти) који су припадници ромске националне мањине, више од 700 родитеља већинске популације (учесници у активностима) и 300 запослених. Што се тиче промена уписне политике – уписивања деце из ромске заједнице у редовне целодневне и полудневне програме ПУ, установе су у главном дале следеће одговоре:

-Повећан је број деце уписане у редовне групе целодневног боравка, у просеку од троје до петоро деце у групама од 3 до 5,5 година

-Ромска деца имају приоритет приликом уписа у ПУ

-Интезивирана је сарадња са РНВО и локалним институцијама

-Промена у начину размишљања у колективу што доводи до тимског рада на повећању обухвата и доступности

Нови облици подршке деци и породици:

-Подршка деци и породици се пружа приликом њиховог укључивања у диверсификоване програме.

-Подршка породици и деци којој је потребна додатна подршка се пружа приликом израде педагошких профила, описа функционисања детета у васпитно образовној ситуацији и примена мера индивидуализације.

-За децу која похађају припремни предшколски програм се пружа подршка приликом израде плана транзиције детета у основну школу.

ПУ информишу о променама уписне политике – уписивања деце из ромске заједнице у редовне целодневне и полудневне програме ПУ, нови облицима подршке деци и породици и сарадња са удружењима или институцијама на уписивању деце и пружању подршке

Оперативни циљ 3:

1.3.1.3. У оквиру Заједничке иницијативе Савета Европе и Европске уније „Програм подршке Европске Уније и Савета Европе Западном Балкану и Турској“, кроз пројекат „Подстицање демократске културе у школама“ припремљен је оквир од двадесет компетенција из Модела компетенција из групе вредности, групе ставова, групе вештина и групе знања и критичког

разумевања школе су организовале велики број најразноврснијих активности, са педагошким приступима примереним за развој компетенција за демократску културу и стварање пријатнијег, занимљивијег и безбеднијег школског амбијента, оснажујући истовремено своје капацитете за отклањање насилних, дискриминаторних и антидемократских структура у школи и школском окружењу, унапређујући етос у школи и пружајући подршку ученицима. Примери садржаја којима се стиже до демократских компетенција налазе се у публикацији <http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2019/03/priru%C4%8Dnik-primera-dobreprakseDemokratska-kultura-u-%C5%A1kolama.pdf> и на српском и енглеском језику <http://www.mpn.gov.rs/wpcontent/uploads/2019/03/Fostering-a-Democratic-School-Culture-MOESTD-and-COE.pdf>. Очекујемо да ће ови примери постати континуирана пракса у овим и свим другим школама у Србији, а да процес унапређивања демократске културе у школама постаје обавеза свих које се школа тиче.

Оперативни циљ 6:

1.6.1.2. Влада Републике Србије је донела Одлуку о утврђивању Годишњег плана образовања одраслих (ГПОО) у Републици Србији за 2019 годину (05 број 615 -2559/2019) 21. марта 2019. године. Годишњи план образовања одраслих за 2019. годину чини обједињени преглед планираних активности образовања одраслих у утврђеним приоритетним образовним областима, које реализују релевантне институције и друштвени актери, у циљу одговора на дефинисане потребе локалног привредног амбијента и тржишта рада. У припреми ГПОО МПНТР је директно и преко школских управа прибавило податке о плановима и активностима образовања одраслих за 2019. годину, од ЈЛС, привредних комора, удружења послодаваца, НСЗ, као и од других министарстава, установа и организација. У раду Радне групе за припрему ГПОО за 2019. годину, која је формирана у Заводу за унапређивање образовања и васпитања, учествовали су представници МПНТР, МРЗБСП,ЗУОВ, Министарства привреде, Привредне коморе Србије, НСЗ, Уније послодаваца Србије, Националне академије за јавну управу, Фондације ТЕМПУС. Активности чија је реализација планирана за 2019. годину су наставак процеса започетих у претходном периоду и усмерене су на достизање циљева дефинисаних у Стратегији развоја образовања у РС 2020 („Сл.гласник РС”, број 107/12) и Стратегији образовања одраслих у РС („Сл.гласник РС”, број 1/07), а који се односе нарочито на повећање квалитета образовања и повећање обухвата одраслих образовним активностима на свим нивоима и у свим сегментима. Оквир за реализацију ГПОО у 2019. години су активности којима се унапређују компетенције запослених и незапослених одраслих особа, кроз формални и неформални систем, као и реализација активности образовања које доприносе унапређењу система квалитета у образовању одраслих, кроз међуресорну сарадњу у реализацији стратешких циљева образовања одраслих, унапређивање законодавног оквира, унапређивање компетенција кадра који реализује програме образовања одраслих и унапређивање међународне сарадње образовних институција, запослених и радно ангажованог кадра у образовању одраслих на европском нивоу кроз европске мреже и пројекте.

У школској 2018/2019. године реализује се настава основног образовања одраслих на територији 16 школских управа, у 65 основних школа. Број полазника основног образовања одраслих у школској 2018/2019. години је 6.038 полазника. Процене су да је више од 60% полазника ромске националне припадности. У шк. 2018/2019. години реализован је програм функционалног основног образовања одраслих за 1626 полазника првог циклуса основног образовања, 2050 полазника другог циклуса и за 2359 полазника трећег циклуса. Планиран је излазак 1745 полазника на завршни испит у основном образовању одраслих. У првом јунском року на завршни испит је изашло око 50% полазника док су остали полазници на завршни испит изашли у августовском року 2019. За упис полазника старијих од 17 година у први разред средњих школа, и за школску 2019/2020 годину, министар је у оквиру конкурса за упис одорио довољан број места за наставак школовања ове категорије лица. Одредбама Правилника о упису ученика у средње школе, кандидатима старијим од 17 година, који су припадници ромске националне мањине и кандидатима који су завршили Програм ФОО, а који су полагали завршни испит, број бодова који су остварили на основу успеха из школе и на основу завршног испита,

увећао се за 30 процената од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Такође, уколико су кандидати за упис у средњу школу, а старији од 17 година, корисници новчане социјалне помоћи, број бодова који су остварили на основу успеха из школе и на основу завршног испита, увећавао се за 35 процената од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Формално средње образовање одраслих се реализује на територији 17 школских управа, у 180 средњих школа. У први разред средњег образовања уписано је 2802 одраслих полазника, старијих од 17 година, у својству ванредног полазника средњег образовања. Одобрени број одраслих полазника у 2019. години за преквалификацију је 14.032, за доквалификацију 7.449 и за специјализацију 3.566 одраслих полазника. Сходно томе, у школској 2017/2019. години реализује се ови програми на територији 17 школских управа за укупно 25.047 полазника.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

Оперативни циљ 1:

3.1.2.1. У оквиру Програма "Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" који финансира Европска унија из средстава ИПА II 2016, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), додељено је 36 грантова за пројекте које спроводе локалне самоуправе у обавезном партнерству са цивилним сектором. самоуправе подржане грант шемом су: Општина Апатин, Општина Бач, Општина Бела Паланка, Градска општина Црвени Крст Ниш, Град Краљево, Град Ниш, Градска општина Нови Београд, Град Нови Пазар, Град Нови Сад – Управа за привреду, Општина Оџаци, Општина Опово, Град Пожаревац, Општина Пожега, Град Смедерево, Градска општина Стари Град Београд, Град Ваљево, Општина Велико Градиште, Општина Владичин Хан, Град Врање, Општина Врњачка Бања, Град Вршац, Општина Жабал, Градска општина Земун Београд, Градска општина Звездара Београд, Општина Бачка Паланка, Град Бор, Општина Дољевац, Општина Коцељева, Град Крагујевац, Општина Лебане, Град Нови Сад – Управа за социјалну и дечију заштиту, Град Пирот, Град Прокупље, Град Шабац, Општина Смедеревска Паланка, Град Суботица. Основни тематски приоритети грант шеме јесу повећање запошљивости ромске популације и антидискриминација, те пројекти који се баве повећањем запошљивости реализују, између осталог, и информативно-едукативне активности о правима и обавезама незапослених лица

3.2.1.2. Закон о бесплатној правној помоћи је почео да се примењује од 01. октобра 2019. године. Закон препознаје као кориснике следећа лица:

Физичко лице које испуњава услове да буде корисник права на новчану социјалну помоћ у складу са законом којим се уређује социјална заштита, односно корисник права на дечији додатак у складу са законом којим се уређује финансијска подршка породици са децом, као и чланови његове породице.

Осим ових лица бесплатну правну помоћ може изузетно користити на терет буџетских средстава и физичко лице које не испуњава горе наведене услове ако би оно због финансирања правне помоћи из сопствених прихода у конкретном случају ушло у круг лица која испуњавају услове за коришћење ових права.

Додатно, следећа лица имају *ex lege* право на БПП не везано за финансијске критеријуме или држављанство:

- 1) детету о чијем се праву, обавези или интересу заснованом на закону одлучује у поступку пред судом, другим државним органом односно органом јавне власти;
- 2) лицу према коме се извршава мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи или заштитна мера обавезног психијатријског лечења;
- 3) лицу према коме се води поступак делимичног или потпуног лишења или враћања пословне способности;
- 4) лицу које остварује правну заштиту од насиља у породици;
- 5) лицу које остварује правну заштиту од тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања или трговине људима;
- 6) лицу које тражи азил у Републици Србији;
- 7) избеглици, лицу под супсидијарном заштитом или интерно расељеном лицу;
- 8) особи са инвалидитетом;

- 9) детету које је заштићено услугом смештаја у систему социјалне заштите;
- 10) деци и младима којима је престала услуга социјалног смештаја до навршене 26 године живота;
- 11) одраслим и старим лицима која су без сопственог пристанка смештена у установу социјалне заштите;
- 12) лицу које остварује право на утврђивање времена и места рођења сагласно закону којим се уређује ванпарнични поступак;
- 13) лицу које је погођено поступком принудног исељења и пресељења у складу са законом којим се уређује становање.

Поред тога, општа правна информација, попуњавање формулара, као и бесплатна правна помоћ коју сагласно овом закону пружају удружења грађана могу се пружати и лицима која не испуњавају услове одређене овим законом.

Министарство правде је уз подршку МДФ пројекта (Multi-donor Trust Fund for Justice Sector Support MDTF-JSS) организовало два круга обука запослених дипломираних правника у јединицама локалне самоуправе односно лица која ће одлучивати о захтевима за бесплатну правну помоћ. Циљ ових обука јесте да се запослени у јединицама локалне самоуправе адекватно припреме за спровођење закона. Обуке су биле организоване према подручјима апелација (Београд, Ниш, Нови Сад, Крагујевац). Први круг обука био је организован пре почетка примене Закона у септембру, док је други круг обука завршен почетком децембра. На основу учешћа у обукама, преко 300 дипломираних правника је добило овлашћење Министарства да одлучују о захтевима грађана.

Регистар пружалаца бесплатне правне помоћи и подршке је објављен на интернет страници Министарства (<https://www.mpravde.gov.rs/tekst/26350/registar-pruzalaca-besplatne-pravnerpomoci-i-besplatne-pravne-podrske.php>).

Детаљан извештај о примени Закона је доступан на сајту Министарства Правде <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/29776/izvestaj-o-sprovodjenju-zakona-o-besplatnoj-pravnoj-pomoci.php>

Листа скраћеница

АА	андрагошки асистент
ИРК	интерресорне комисије
ИРЛ	интерно расељена лица
ЈИСП	јединствени информациони систем просвете
ЛАПЗ	локални акциони планови запошљавања
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ОСИ	особе са инвалидитетом
ОЦД	организације цивилног друштва
ПА	педагошки асистент
ПВО	предшколско васпитање и образовање
ПУ	предшколске установе
РЗСЗ	Републички завод за социјалну заштиту
РНВО	ромске невладине организације
СКГО	Стална конференција градова и општина
ФОО	Програм функционалног образовања одраслих

РЕПУБЛИКА СРБИЈА –
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД,
ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Број: 011-00-253/2020-05
Датум: 13. јул 2020. године
Немањина 22 –26
Б о г р а д

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Поводом вашег дописа број: 021-01-54/2020-01 од 24. јуна 2020. године којим сте затражили попуњавањем обрасца за извештавање у вези са применом Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 – 2025. године са подацима за 2019. годину, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања вас обавештава следеће:

Напомињемо, да индикатори за планирану вредност међурезултата за 2019. годину нису унети, с обзиром да исти нису расположиви (последњи усвојени АП за спровођење Стратегије односи се на период 2017.-2018. годину). Подаци у делу укупног планираног и утрошеног буџета у 2019. години, као збирног податка за све интервенције и активности, нису унети, с обзиром да се исте реализују и од стране других органа и кроз билатералну и мултилатералну развојну помоћ.

Посебно се указује да индикатори за област запошљавања нису унети у табелу Процена утицаја, с обзиром да је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања само корисник података које израђује и објављује Републички завод за статистику.

Такође, у прилогу достављамо попуњени образац за извештавање из надлежности Министарства, за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Прилог:
-као у тексту

ОБЛАСТНИ СЕКРЕТАР

Јована Станић